sreda, 20. januar 2021

P9_TA(2021)0014

Človekove pravice in demokracija v svetu ter politika EU na tem področju – letno poročilo za leto 2019

Resolucija Evropskega parlamenta z dne 20. januarja 2021 o človekovih pravicah in demokraciji v svetu ter politiki Evropske unije na tem področju – letno poročilo za leto 2019 (2020/2208(INI))

(2021/C 456/09)

Evropski parlament,

— ob upoštevanju Splošne deklaracije o človekovih pravicah ter drugih pogodb in dokumentov OZN o človekovih pravicah,

— ob upoštevanju Evropske konvencije o človekovih pravicah,

— ob upoštevanju Listine Evropske unije o temeljnih pravicah (v nadaljnjem besedilu: Listina),

— ob upoštevanju evropskega stebra socialnih pravic, zlasti načel 2, 3, 11 in 17,

— ob upoštevanju členov 2, 3, 8, 21 in 23 Pogodbe o Evropski uniji (PEU),

— ob upoštevanju členov 17 in 207 Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU),

— ob upoštevanju globalne strategije za zunanjo in varnostno politiko Evropske unije, predstavljene 28. junija 2016,

— ob upoštevanju 17 ciljev OZN glede trajnostnega razvoja in agende za trajnostni razvoj do leta 2030,

— ob upoštevanju Mednarodnega pakta o državljanskih in političnih pravicah (MPDPP) ter splošnih opomb Odbora OZN za človekove pravice,

— ob upoštevanju Mednarodnega pakta o ekonomskih, socialnih in kulturnih pravicah (MPESKP) ter splošnih opomb Odbora OZN za ekonomske, socialne in kulturne pravice,

— ob upoštevanju Konvencije OZN o odpravi vseh oblik diskriminacije žensk in splošnih priporočil Odbora OZN za odpravo diskriminacije žensk,

— ob upoštevanju Konvencije OZN o otrokovih pravicah z dne 20. novembra 1989 in njenih dveh izbirnih protokolov, sprejetih 25. maja 2000,

— ob upoštevanju Konvencije OZN o pravicah invalidov z dne 30. marca 2007,

— ob upoštevanju politične izjave generalne skupščine OZN z dne 8. junija 2016 o HIV in aidsu z naslovom On the Fast Track to Accelerating the Fight against HIV and to Ending the AIDS Epidemic by 2030 (Hiter pristop za pospešitev boja proti HIV in odpravo epidemije aidsa do leta 2030),

— ob upoštevanju Deklaracije OZN o pravicah oseb, ki pripadajo narodnim ali etničnim, verskim in jezikovnim manjšinam, sprejete 18. decembra 1992,

— ob upoštevanju resolucije generalne skupščine OZN z dne 22. decembra 2018 o svetovnem pozivu h konkretnim ukrepom za popolno odpravo rasizma, rasne diskriminacije, ksenofobije in s tem povezane nestrpnosti ter za celovito izvajanje Deklaracije in Akcijskega programa iz Durbana ter nadaljnje ukrepe v zvezi z njima,

— ob upoštevanju sklepa generalne skupščine OZN z dne 28. maja 2019, v katerem je 22. avgust določen kot mednarodni dan spomina na žrtve nasilnih dejanj na podlagi vere ali prepričanja,

— ob upoštevanju resolucije Varnostnega sveta OZN št. 2467 z dne 29. aprila 2019 o spolnem nasilju, povezanem s konflikti,

— ob upoštevanju resolucije Varnostnega sveta OZN št. 1325 o ženskah, miru in varnosti ter strateškega pristopa EU k vprašanju žensk, miru in varnosti za obdobje 2019–2024,

— ob upoštevanju pobude EU in OZN, imenovane Spotlight, o odpravi nasilja nad ženskami in dekleti,

— ob upoštevanju pekinških izhodišč za ukrepanje in akcijskega programa Mednarodne konference o prebivalstvu in razvoju ter rezultatov konferenc o njunem pregledu,

— ob upoštevanju konvencije Mednarodne organizacije dela št. 190 z dne 21. junija 2019 o nasilju in nadlegovanju,

— ob upoštevanju deklaracije za prihodnost dela ob stoletnici MOD z dne 21. junija 2019,

— ob upoštevanju memoranduma o soglasju z dne 16. avgusta 2019 o sodelovanju med programom OZN za okolje in uradom visokega komisarja OZN za človekove pravice,

— ob upoštevanju Okvirne konvencije Sveta Evrope za varstvo narodnih manjšin in Evropske listine o regionalnih ali manjšinskih jezikih, sprejete 5. novembra 1992,

— ob upoštevanju Konvencije Sveta Evrope o preprečevanju nasilja nad ženskami in nasilja v družini ter o boju proti njima (v nadaljnjem besedilu: Istanbulska konvencija) z dne 11. maja 2011, ki je niso ratificirale vse države članice,

— ob upoštevanju akcijskega načrta za človekove pravice in demokracijo za obdobje 2015–2019 o ohranjanju človekovih pravic v središču dnevnega reda z dne 28. aprila 2015 (JOIN(2015)0016), ki ga je Svet sprejel 20. julija 2015, in njegovega vmesnega pregleda iz junija 2017 (SWD(2017)0254),

— ob upoštevanju akcijskega načrta EU za človekove pravice in demokracijo za obdobje 2020–2024, ki ga je Svet sprejel 17. novembra 2020,

— ob upoštevanju sklepov Sveta z dne 18. februarja 2019 o prednostnih nalogah EU v forumih Združenih narodov za človekove pravice za leto 2019,

— ob upoštevanju sklepov Sveta z dne 17. junija 2019 o ukrepih EU za krepitev na pravilih temelječega multilateralizma,

— ob upoštevanju sklepov Sveta z dne 15. julija 2019 o prednostnih nalogah EU v okviru OZN in na 74. zasedanju Generalne skupščine OZN,

— ob upoštevanju sklepov Sveta z dne 14. oktobra 2019 o demokraciji,

— ob upoštevanju smernic EU za spodbujanje uresničevanja in varstvo vseh človekovih pravic oseb LGBTI (lezbijk, gejev, biseksualcev, transseksualcev in interseksualcev), sprejetih 24. junija 2013,

— ob upoštevanju smernic EU za spodbujanje in varstvo svobode veroizpovedi ali prepričanja, sprejetih 24. junija 2013,

— ob upoštevanju smernic EU o smrtni kazni, ki jih je Svet posodobil 12. aprila 2013, o svobodi izražanja na spletu in drugje, ki jih je Svet sprejel 12. maja 2014, ter o zagovornikih človekovih pravic, ki jih je Svet sprejel 14. junija 2004,

— ob upoštevanju smernic EU o človekovih pravicah za nediskriminacijo v zunanjem delovanju, ki jih je Svet sprejel 18. marca 2019,

— ob upoštevanju smernic EU o človekovih pravicah za varno pitno vodo in sanitarne storitve, ki jih je Svet sprejel 17. junija 2019,

— ob upoštevanju spremenjenih smernic EU o politiki EU do tretjih držav glede mučenja in drugih krutih, nečloveških ali ponižujočih kazni ali ravnanja, ki jih je Svet sprejel 16. septembra 2019,

— ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 6. oktobra 2020 z naslovom Sporočilo o širitveni politiki EU za leto 2020 (COM(2020)0660) in geopolitične agende za parlamentarno obdobje EU 2019–2024,

— ob upoštevanju poročila Komisije iz junija 2020 z naslovom Legal gender recognition in the EU: the journeys of trans people towards full equality (Pravno priznanje spola v EU – poti trans oseb do polne enakosti),

— ob upoštevanju skupnega sporočila Komisije z dne 25. novembra 2020 z naslovom Akcijski načrt EU za enakost spolov III (GAP III) – ambiciozna agenda za enakost spolov in opolnomočenje žensk v zunanjem delovanju EU (JOIN(2020)0017) in sklepov predsedstva Sveta o GAP III z dne 16. decembra 2020,

— ob upoštevanju druge raziskave Agencije Evropske komisije za temeljne pravice o osebah LGBTI v EU z dne 14. maja 2020 z naslovom A long way to go for LGBTI equality (Dolga pot do enakosti oseb LGBTI),

— ob upoštevanju odločitve evropske varuhinje človekovih pravic z dne 30. julija 2020 o vlogi posebnega odposlanca EU za spodbujanje svobode veroizpovedi ali prepričanja zunaj EU,

— ob upoštevanju poročil posebnega odposlanca EU za spodbujanje svobode veroizpovedi ali prepričanja zunaj EU ter poročil medskupine Evropskega parlamenta za svobodo veroizpovedi ali prepričanja in versko strpnost,

— ob upoštevanju letnega poročila EU o človekovih pravicah in demokraciji v svetu za leto 2019,

— ob upoštevanju svoje resolucije z dne 13. septembra 2017 o korupciji in človekovih pravicah v tretjih državah ([1]),

— ob upoštevanju svoje resolucije z dne 3. julija 2018 o kršitvi pravic domorodnih ljudstev v svetu, vključno s prilaščanjem zemljišč ([2]),

— ob upoštevanju svoje resolucije z dne 15. januarja 2019 o smernicah EU in mandatu posebnega odposlanca EU za spodbujanje svobode veroizpovedi ali prepričanja zunaj EU ([3]),

— ob upoštevanju svoje resolucije z dne 15. januarja 2020 o človekovih pravicah in demokraciji v svetu ter politiki Evropske unije na tem področju – letno poročilo za leto 2018 ([4]), in svojih resolucij o predhodnih letnih poročilih,

— ob upoštevanju vseh svojih resolucij, sprejetih leta 2019, o kršitvah človekovih pravic, demokracije in pravne države (nujne resolucije, sprejete v skladu s členom 144 Poslovnika),

— ob upoštevanju nagrade Saharova za svobodo misli, ki je bila leta 2019 podeljena ujgurskemu zagovorniku človekovih pravic, profesorju ekonomije, zagovorniku pravic ujgurske manjšine na Kitajskem in političnemu zaporniku, ki je pridržan na Kitajskem, Ilhamu Tohtiju,

— ob upoštevanju člena 54 Poslovnika,

— ob upoštevanju mnenja Odbora za pravice žensk in enakost spolov,

— ob upoštevanju poročila Odbora za zunanje zadeve (A9-0259/2020),

A. ker je praznovanje 10. obletnice Listine Evropske unije o temeljnih pravicah leta 2019 Unijo spomnilo na njeno zavezo in obveznost na podlagi Pogodb, da mora odločno izvajati ukrepe za zaščito, spodbujanje in uveljavljanje človekovih pravic, tako znotraj kot zunaj svojih meja; ker je ob tej priložnosti EU potrdila svojo zavezo, da bo ostala vpliven akter na svetovnem prizorišču in da bo še naprej imela vlogo svetovne zagovornice demokracije in človekovih pravic;

([1]) UL C 337, 20.9.2018, str. 82.
([2]) UL C 118, 8.4.2020, str. 15.
([3]) UL C 411, 27.11.2020, str. 30.
([4]) Sprejeta besedila, P9_TA(2020)0007.

B. ker je enakost spolov temeljna vrednota EU, pravica do enakega obravnavanja in nediskriminacije pa temeljna pravica, zapisana v Pogodbah in Listini EU o temeljnih pravicah, ter ker bi zato bilo treba vključevanje vidika spola izvajati ter ga kot horizontalno načelo vključiti v vse dejavnosti in politike EU;

C. ker so kristjani najpogosteje preganjana verska skupina, saj je kar 80 % preganjanih vernikov v svetu pripadnikov te veroizpovedi; ker pregon kristjanov sega od običajne diskriminacije pri izobraževanju, zaposlovanju in vključevanju v družbo, prek omejitev vseh vrst izražanja, pa do fizičnih napadov na krščanske skupnosti, ki že skorajda izpolnjujejo pogoje, da se ga označi za mednarodno definicijo genocida, kakor jo je sprejel OZN;

D. ker Pekinška deklaracija in pekinška izhodišča za ukrepanje iz leta 1995 že 25 let poudarjajo, kako pomembne so enake pravice in priložnosti za ženske ter njihova enakopravna udeležba pri odločanju in demokratičnem procesu za utrjevanje demokracije;

E. ker se zaradi nezadostnega sodelovanja žensk pri razvoju umetne inteligence povečuje tveganje pristranskosti; ker je znanstveno izobraževanje pomembno za pridobivanje znanj in spretnosti, dostojno delo in delovna mesta prihodnosti, pa tudi za odpravljanje spolnih stereotipov, na podlagi katerih se to dojema kot tipično moško področje, da bi ženskam omogočili polno uživanje človekovih pravic;

F. ker je EU med praznovanjem 30. obletnice Konvencije o otrokovih pravicah novembra 2019 poudarila svojo zavezanost razvoju celovite strategije o otrokovih pravicah in pravicah staršev ter uvrstitvi teh pravic v osrčje politik EU; ker je Parlament 20. novembra 2019 gostil posebno konferenco, na kateri so obravnavali vrsto vprašanj, vključno z izzivi varstva pravic otrok v nenehno spreminjajočem se digitalnem svetu, zlasti kar zadeva prepoved dostopa do otroške pornografije ter boj proti nadlegovanju in nasilju, premagovanjem ovir za polno uživanje otrokovih pravic in obravnavanjem spreminjajoče se narave oboroženih spopadov ter njihovega vpliva na prihodnost otrok, vključno z vplivom teh spopadov na njihov razvoj, izobraževanje in poznejše življenje, ob upoštevanju izjav otrok med razpravo;

G. ker imajo kriza, ki jo je povzročila svetovna pandemija COVID-19, načini, na katere so se države odzvale nanjo, vse večje neenakosti in stiske, ki jih je povzročila, zlasti za najbolj ranljive in marginalizirane skupine in ženske, ter njen vpliv na mednarodne odnose, mednarodni red, ki temelji na pravilih, in konflikte dolgoročne posledice za vse zadeve, povezane s človekovimi pravicami;

H. ker je zaradi krize, ki jo je povzročila pandemija, večina držav na primer sprejela nujne ukrepe, omejila svoboščine do uživanja številnih človekovih pravic, med katerimi so predvsem svoboda gibanja in združevanja, ali pa je vzpostavila nove načine nadzora, da bi preprečila prenos virusa COVID-19; ker so ti ukrepi upravičeno sprožili vprašanja o njihovi nujnosti, zakonitosti, sorazmernosti, nediskriminatorni naravi, trajanju in posledicah za kratkoročno in dolgoročno varovanje temeljnih svoboščin; ker pandemijo spremljajo tudi drugi negativni trendi, ki ogrožajo demokracijo in omejujejo možnosti za delovanje civilne družbe v nekaterih državah;

I. ker lahko globalna recesija, ki jo je povzročila pandemija, privede vlade do dajanja prednosti spodbujanju gospodarske dejavnosti in privabljanju naložb; poudarja, da se to ne bi smelo zgoditi na račun njihovih ambicij, kar zadeva politične cilje in standarde za nekatera druga področja, kot so varstvo človekovih pravic, podnebni ukrepi in boj proti revščini, zlasti revščini otrok in njihovih družin;

J. ker razmah avtoritarnih in populističnih gibanj na svetovni ravni ogroža vrednote in načela, na katerih temelji Unija;

K. ker se neliberalni režimi vse bolj odmikajo od poti zrelih demokracij in zahodnih demokratičnih standardov ter se utrjujejo na položajih, kjer stalno in namerno kršijo človekove pravice; ker ti neliberalni režimi omejujejo temeljne pravice in svoboščine ter ustvarjajo lažni videz legitimnosti volitev, ki jih ni mogoče šteti za svobodne, pravične in pregledne;

L. ker so izredne okoljske razmere, vključno s podnebnimi spremembami in krčenjem gozdov, posledica človeških dejanj in povzročajo kršitve človekovih pravic, ne le za ljudi, ki jih neposredno prizadenejo, ampak tudi za celotno človeštvo; ker je pomembno prepoznati povezavo med človekovimi pravicami in varstvom okolja; ker je zagotovitev dostopa do vode bistvenega pomena pri preprečevanju napetosti v nekaterih regijah;

M. ker je večja usklajenost notranjih in zunanjih politik EU, pa tudi med raznimi zunanjimi politikami EU, nujna za uspešno in učinkovito politiko EU na področju človekovih pravic; ker je treba politike v podporo človekovim pravicam, demokraciji, pravni državi in boju proti nekaznovanosti vključiti v vse druge politike EU z zunanjo razsežnostjo, kot so razvoj, migracije, varnost, boj proti terorizmu, pravice žensk in enakost spolov, širitev in trgovina; ker bi večja doslednost morala omogočiti EU, da bi se hitreje odzivala v zgodnjih fazah kršitev človekovih pravic in da bi na svetovni ravni prevzela vlogo bolj dejavnega in verodostojnega akterja na področju človekovih pravic;

N. ker je polno spoštovanje človekovih pravic in evropskih standardov v partnerskih in sosednjih državah EU, tudi obvladovanje begunske krize in obravnavanje migracij, ena ključnih prednostnih nalog Evropske unije; ker so razmere na področju človekovih pravic v sosednjih državah zaradi pandemije COVID-19 zaskrbljujoče, te države pa morajo zato ustrezno ukrepati in sodelovati vsaka s svojo civilno družbo, v kateri so tudi proevropski in demokratični ljudje;

O. ker je vse več držav, zlasti v Aziji, na Bližnjem vzhodu, v Afriki in Latinski Ameriki, prepovedalo potovanja, da so tako zagovornikom človekovih pravic preprečile udeležbo na mednarodnih dogodkih;

Človekove pravice in demokracija: splošne usmeritve in temeljni izzivi

1. pozdravlja odziv na pandemijo COVID-19 v državah, ki so v ospredje postavile pravico do življenja in zdravja; hkrati poudarja, da je bistveno zagotoviti, da imajo ljudje ustrezen življenjski standard; poudarja, da morajo vsi ukrepi v odziv na pandemijo temeljiti na človekovih pravicah in načelih nediskriminacije ter jih spoštovati, da bi zaščitili napredek pri doseganju ciljev trajnostnega razvoja;

2. poudarja, da je treba zagotoviti popolno spoštovanje človekovih pravic in uveljavljanje načela, da so človekove pravice univerzalne in neodtujljive, nedeljive, medsebojno odvisne in povezane, ter obsoja vsak poskus njihove relativizacije;

3. izraža resno zaskrbljenost zaradi padca demokratičnih standardov in standardov na področju človekovih pravic ter uživanja temeljnih svoboščin, ki ga je kriza povzročila v nekaterih državah; meni, da je to v prvi vrsti posledica krepitve avtoritarizma ter uničujočih gospodarskih in socialnih posledic krize in njihove uporabe kot pretveze za manipulacijo državnih institucij in volilnih rokov, oviranje dejavnosti zagovornikov človekovih pravic, zlasti zagovornikov manjšin, političnih nasprotnikov, medijev ali predstavnikov civilne družbe, ter omejevanje temeljnih svoboščin in človekovih pravic, vključno s pravicami oseb ali skupin, izpostavljenih diskriminaciji, kot so pripadniki verskih in mnenjskih manjšin ter osebe LBGTI, za namene, ki niso povezani s pandemijo; v zvezi s tem izpostavlja porast sovražnega govora na podlagi rase, narodnosti, vere ali kaste, dezinformiranje, napade na ranljive skupine, ki se jih obtožuje širjenja virusa, porast nasilja v družini in nasilja na podlagi spola ter razlike med spoloma; izraža zaskrbljenost zaradi primerov diskriminacije pri razdeljevanju pomoči v odziv na pandemijo COVID-19; zavrača vsakršno zavrnitev pomoči v vseh okoliščinah, tudi na podlagi vere; z zaskrbljenostjo izpostavlja uporabo digitalnih tehnologij za zajezitev pandemije s sledenjem državljanom in pridobivanjem njihovih osebnih podatkov, kar pomeni kršenje človekovih pravic;

4. potrjuje, da se morajo države vzdržati izkoriščanja pandemije COVID-19 za utrditev avtoritarne oblasti, oslabitev demokracije in pravne države ali teptanje človekovih pravic; izraža veliko zaskrbljenost zaradi zaostrovanja ukrepov avtoritarnih režimov, namenjenih zatiranju nestrinjanja in zmanjševanju možnosti za ukrepe civilne družbe; poudarja pomen civilne družbe, katere obstoj omogoča prilagodljive, pravočasne in učinkovite odzive na režime, ki kršijo mednarodno pravo, človekove pravice in demokratična načela; je zaskrbljen, ker se nujni ukrepi v zvezi s COVID-19 pogosto sprejemajo brez jasne obveznosti, da jih je treba po koncu krize preklicati;

5. opozarja, da je splošni dostop do zdravstvenega varstva človekova pravica, in podpira vsak napredek pri doseganju splošnega zdravstvenega varstva kot bistvenega za trajnostni razvoj; pozdravlja globalni odziv Evropske unije na pandemijo COVID-19 na podlagi pristopa Ekipa Evropa, ki je osredotočen na izražanje solidarnosti in zagotavljanje konkretne pomoči partnerskim državam, zlasti najbolj ranljivim in prizadetim državam;

6. z zaskrbljenostjo ugotavlja, da so se v zdravstvenih sistemih številnih držav pokazale pomanjkljivosti, ki ogrožajo pravico ljudi do telesnega in duševnega zdravja ter pravnega varstva, in pomanjkljivosti preventivnih ukrepov za preprečevanje okužb, ukrepov v zvezi s oskrbo z vodo in sanitarnimi storitvami ter informacij in nediskriminacije pri dostopu in pravicah; pozdravlja izjavo Komisije, da bi moralo biti cepivo proti COVID-19 na voljo na svetovni ravni in da si bo EU za to prizadevala po najboljših močeh;

7. opozarja, da morajo države v okviru pandemije COVID-19 zagotoviti, da njihovi odzivi vključujejo medsektorski pristop, ki upošteva vidik spola, da bi vsem ženskam in dekletom zagotovili pravico do življenja brez diskriminacije in nasilja ter dostop do bistvenih storitev na področju spolnega in reproduktivnega zdravja, ki jih potrebujejo;

8. opozarja, da je pandemija privedla tudi do upada spremljanja in dokumentiranja kršitev človekovih pravic na svetovni ravni; podpira mednarodna prizadevanja za oceno različnih nacionalnih odzivov na pandemijo, kar zadeva omejitve političnih, družbenih in gospodarskih svoboščin, ter si prizadeva za vzpostavitev skupnega okvira na podlagi človekovih pravic, ki se bo uporabljal za prihodnje odzivanje na sanitarne krize; v zvezi s tem pozdravlja orodje za globalno spremljanje, ki sta ga pripravila Komisija in Mednarodni inštitut za demokracijo in pomoč pri volitvah (IDEA);

9. odločno obsoja številne primere diskriminacije, nestrpnosti, preganjanja in ubojev, povezane z raso, narodnostjo, državljanstvom, družbenim razredom, invalidnostjo, kasto, veroizpovedjo, prepričanjem, jezikom, starostjo, spolom, spolno usmerjenostjo, spolno identiteto, spolnim izražanjem in spolnimi značilnostmi, ki se še naprej pojavljajo v številnih državah in družbah; obžaluje napade na posameznike ali skupnosti z nestrpnimi in sovražnimi izjavami in dejanji; meni, da je razširjenost rasizma, antisemitizma in ksenofobije v mnogih državah nesprejemljiva; vztraja, da morajo vlade po vsem svetu odločno obsoditi rasizem in diskriminacijo ter do njiju zavzeti pristop ničelne tolerance;

10. poudarja ogromno in vse večjo grožnjo človekovim pravicam, ki jo povzročajo podnebne spremembe, uničevanje okolja in izguba biotske raznovrstnosti, saj je ljudem kratena temeljna pravica do življenja, predvsem zaradi večje pojavnosti svetovne lakote, gospodarskih in socialnih neenakosti, omejitev pri dostopu do vode in dodatnih smrti zaradi podhranjenosti in povečanega širjenja bolezni; poudarja, da podnebne spremembe ogrožajo tudi uveljavljanje drugih človekovih pravic, vključno s pravico do prehranske varnosti, varne pitne vode in sanitarnih storitev, zdravja, ustreznega bivališča, samoodločbe, dela in razvoja; poleg tega opozarja na tveganja, ki jih podnebne spremembe predstavljajo za mir in varnost, saj neustrezna prehranska varnost in pomanjkanje vode lahko povzročita tekmovanje pri dostopu do naravnih virov, s tem pa nestabilnost ali konflikte znotraj držav ali med njimi; zlasti opozarja na povezavo med izkoriščanjem naravnih virov ter financiranjem konfliktov, vojn in nasilja, v kar so neposredno ali posredno vključeni nekateri akterji iz zasebnega sektorja; poudarja, da so najmanj razvite države najbolj izpostavljene podnebnim spremembam, saj se najtežje soočajo z njihovimi uničujočimi posledicami, čeprav proizvajajo manj toplogrednih plinov kot bogatejše države, za katere je manj verjetno, da jih bodo podnebne spremembe tako prizadele;

11. potrjuje, da so spodbujanje in varstvo človekovih pravic ter podnebni in okoljski ukrepi med seboj povezani, zlasti ker mednarodno pravo o človekovih pravicah zagotavlja dostop do pravnih mehanizmov za odpravljanje škode, ki so jo povzročile podnebne spremembe, za izvajanje ukrepov za boj proti podnebnim spremembam ter za zagotavljanje, da države, podjetja in posamezniki odgovarjajo za svoje odzivanje na podnebne spremembe in ukrepe, ki prispevajo k nadaljnji degradaciji okolja;

12. poudarja, da so biotska raznovrstnost in človekove pravice medsebojno povezane in soodvisne, ter opozarja na obveznosti držav s področja človekovih pravic, da varujejo biotsko raznovrstnost, od katere so te pravice odvisne, vključno z zagotavljanjem sodelovanja državljanov pri odločitvah, ki zadevajo biotsko raznovrstnost, in dostopa do učinkovitih pravnih sredstev v primerih izgube in krčenja biotske raznovrstnosti; izraža podporo porajajočim se prizadevanjem za oblikovanje pravil na mednarodni ravni, kar zadeva zločine zoper okolje; v zvezi s tem spodbuja EU in države članice, naj podprejo priznanje ekocida kot mednarodnega kaznivega dejanja v skladu z Rimskim statutom Mednarodnega kazenskega sodišča;

13. poudarja, da je treba posebno pozornost nameniti pomoči okoljsko in podnebno razseljenim osebam; meni, da je pomembno na mednarodni ravni v okviru OZN poskušati opredeliti pojem „oseb, razseljenih zaradi okoljskih razlogov“, da bi se oblikoval mednarodni pravni okvir in sprejel skupen pristop k varstvu oseb, ki so prisiljene zapustiti kraj svojega prebivališča; priznava, da lahko okoljske posledice podnebnih sprememb zaostrijo prisilno razseljevanje, in zato vztraja, da je treba hitro začeti izvajati politike, za zmanjšanje vplivov podnebnih sprememb v skladu s Pariškim sporazumom;

14. izraža veliko zaskrbljenost zaradi krčenja gozdov, nezakonitega rudarjenja in proizvodnje prepovedanih drog, predvsem v Amazoniji leta 2019, saj gozdovi z absorpcijo in shranjevanjem ogljikovega dioksida prispevajo k blažitvi podnebnih sprememb; poudarja, da so domorodna ljudstva pogosto prve žrtve krčenja gozdov, ki ogroža njihove pravice do zemlje in druge pravice ter dostop do ključnih virov; v zvezi s tem poudarja, da imajo pravico določiti in oblikovati prednostne naloge in strategije za samorazvoj ter za uporabo svojih zemljišč, ozemelj in virov; poudarja, da je nekaznovanost za kršitve pravic domorodnih ljudstev gonilna sila krčenja gozdov, zato meni, da je bistveno, da se terja odgovornost za te kršitve; ugotavlja, da ima lahko nezakonito izkoriščanje naravnih virov resne škodljive posledice za socialne, ekonomske, kulturne, državljanske in politične pravice lokalnih skupnosti, vključno s temeljnimi pravicami ljudi do samoodločbe in načelom stalne suverenosti nad njihovimi naravnimi viri;

15. pozdravlja vse večje težnje in mobilizacijo državljanov, predvsem mlajših, za politične in družbene spremembe v korist spoštovanju človekovih pravic, demokratičnemu upravljanju, enakosti in socialni pravičnosti, bolj ambicioznim podnebnim ukrepom in boljšemu varstvu okolja; poudarja, da so se leta 2019 povsod po svetu začela množična protestna gibanja, ki odražajo te težnje, zahtevajo spremembo institucionalnega in gospodarskega reda družb ter ukrepe za boj proti podnebnim spremembam in podpirajo razvoj pravičnejše globalne družbe; obsoja dejstvo, da se v več državah državljanom z uporabo pravnih, administrativnih in drugih ukrepov odreka pravica do miroljubnega protestiranja, denimo z zatiranjem demonstracij z uporabo sile, nadlegovanjem in samovoljnim pridržanjem; poudarja, da je bilo leta 2019 aretiranih več sto miroljubnih protestnikov, od katerih so z mnogimi grdo ravnali in jih samovoljno pridržali, plačati pa so morali tudi visoke globe v sodnih postopkih, v katerih niso bili zagotovljeni minimalni postopkovni standardi; poudarja, da je pomembno, da protesti ostanejo mirni, in izraža zaskrbljenost zaradi nekaterih marginalnih skupin, ki izkoriščajo demonstracije in stališča družbenih gibanj za izražanje nasilja in oviranje vsakodnevnega življenja; poziva vlade, naj ne uporabljajo nesorazmerne sile proti miroljubnim protestnikom in naj zagotovijo, da storilci odgovarjajo za taka dejanja;

16. meni, da mora politični odziv na legitimne zahteve družb, družin in posameznikov temeljiti na vključujočem dialogu, ki vodi do pozitivne spremembe; po drugi strani obsoja zatiranje miroljubnih gibanj, ki ga izvajajo nekatere vlade, predvsem s prekomerno uporabo sile nad lastnim prebivalstvom s strani organov pregona, da bi utišale nasprotujoče in kritične glasove;

17. poudarja, da se umori, fizični napadi in napadi na dobro ime, odvzem prostosti, grožnje s smrtjo, nadlegovanje, ustrahovanje in omejitve svobode izražanja še vedno sistematično uporabljajo za zagovornike človekovih pravic po vsem svetu, vključno z zagovornicami človekovih pravic, zagovorniki pravic do veroizpovedi in prepričanja, lokalnimi skupnostmi, domorodnimi skupinami, okoljevarstveniki in zagovorniki zemljiških pravic, nevladnimi organizacijami in aktivisti civilne družbe, žvižgači in novinarji; ugotavlja, da se zagovornice človekovih pravic srečujejo z grožnjami na podlagi spola;

18. je zelo zaskrbljen zaradi uporabe represivne zakonodaje s področij kibernetske varnosti in boja proti terorizmu za zatiranje zagovornikov človekovih pravic v nekaterih državah; opozarja na obstoj političnih teženj h globljemu nacionalizmu in k zlorabi vere za politične koristi, ki vodijo v nestrpnost;

19. poudarja, da morajo institucije EU dejavno podpirati organizacije in posameznike, ki delujejo na področju demokracije in človekovih pravic; zahteva pravico in odgovornost za vse napade na zagovornike človekovih pravic; poziva EU, naj podpre in zaščiti vse raznovrstne zagovornike človekovih pravic; v zvezi s tem poudarja, kako pomembno je delovanje Parlamenta pri podpori tem osebam in pritiskanju na oblasti tretjih držav, naj takoj in brezpogojno izpustijo zagovornike človekovih pravic, ki so pridržani zaradi aktivizma; podpira delo evropskih političnih fundacij, ki si prizadevajo za krepitev demokratičnih procesov in spodbujanje nove generacije političnih voditeljev po svetu;

20. je resno zaskrbljen zaradi nenehnih vojn in vojaških konfliktov ter dolgotrajne zasedbe ali priključitve ozemelj, ki povzročajo resne kršitve mednarodnega humanitarnega prava in človekovih pravic, zlasti v primeru genocida, množičnih pobojev, prisilnih razselitev civilnega prebivalstva, vključno z verskimi manjšinami, ter spolnega nasilja, zlasti nad ženskami in otroki; odločno obsoja vpletenost diktatorskih ali avtoritarnih sil v posredniške vojne in poudarja, da so politične rešitve osnovni pogoj za trajni mir; izraža globoko zaskrbljenost zaradi povečanih mednarodnih političnih napetosti ter zaradi povečane dejavnosti paradržavnih oboroženih skupin in terorističnih organizacij in pojava nasilja v skupnosti v nekaterih regijah;

21. obžaluje, da je OZN leta 2020 sicer obeležila 75. obletnico delovanja, a so številne vlade, ki so dale prednost notranjim interesom države, sprejele ukrepe v nasprotju z multilateralizmom in prizadevanji za mednarodno sodelovanje v korist miru, reševanja konfliktov in varovanja človekovih pravic na podlagi ciljev in načel Splošne deklaracije človekovih pravic, mednarodnega prava, Ustanovne listine OZN in Helsinške sklepne listine; kritizira demokratične države, ki ne zagotavljajo skupnega mednarodnega vodenja, da bi se dosledno odzivale na resne kršitve mednarodnega prava človekovih pravic in se skupaj zavzele za napredek na področju človekovih pravic in demokracije ter podpirale na pravilih temelječe mednarodne sisteme, ter poziva EU in države članice, naj zapolnijo to praznino v vodilni vlogi;

22. obžaluje stiske migrantov in beguncev po vsem svetu, predvsem razseljenih žensk, otrok, invalidov in oseb s kroničnimi boleznimi, oseb različne spolne usmerjenosti, pripadnikov preganjanih etničnih, verskih in mnenjskih manjšin, ki so med najbolj ranljivimi; ugotavlja, da se število mednarodnih migrantov leta 2019 ocenjuje na 272 milijonov ([5]), kar pomeni 3,5 % svetovnega prebivalstva, od katerih je bilo več kot 20 milijonov beguncev ([6]), in da se v zadnjih dveh letih dogajajo obsežne selitve in migracije; ugotavlja, da se je v letu 2019 povečalo število prosilcev za azil, ki prosijo za mednarodno zaščito v državah članicah EU-27 ([7]), kar je posledica represivnih praks in kršitev človekovih pravic, za katere so med drugim odgovorne diktature, ki imajo nezakonito politično oblast; obsoja politične ukrepe, ki ogrožajo človekove pravice migrantov in beguncev ter njihovo varnost in življenje; odločno obsoja primere diskriminacije, nestrpnosti, preganjanja in ubojev, povezane z migracijo ali statusom begunca; opozarja na negativno težnjo k nadlegovanju in kriminalizaciji dela tistih, ki branijo človekove pravice migrantov in beguncev ter jim nudijo pomoč;

23. pozdravlja dejstvo, da so prizadevanja za spodbujanje pravic žensk in deklet postala še pomembnejša po vsem svetu; ugotavlja pa, da še nobena država na svetu ni dosegla enakosti spolov;

24. poudarja, da sta v vseh svetovnih regijah, vključno z EU, še vedno razširjena nasilje in diskriminacija na podlagi spola, vključno s feminicidom, ki izhajata iz neenakosti spolov, pravil, ki niso enaka za oba spola, in neenake dinamike moči, kulturnih praks, kot je kastno razlikovanje, ali zakoreninjenih diskriminatorskih pravnih sistemov, pa tudi iz propagande in dezinformacijskih ukrepov, s katerimi se spodkopavajo pravice žensk; obsoja izkoriščanje žensk prek trgovine z ljudmi in vse oblike nasilja na podlagi spola, vključno s spolnim, fizičnim in psihičnim nasiljem, ki spada med najpogostejše in sistematične kršitve človekovih pravic;

25. poleg tega opozarja na uporabo spolnega nasilja nad ženskami zaradi njihovega mnenja, veroizpovedi, filozofske usmerjenosti ali spolne usmerjenosti ali njihovega aktivizma na področju človekovih pravic; poudarja, da so ženske in dekleta, ki so pripadnice etničnih, verskih in mnenjskih manjšin, dvakratno izpostavljene nasilju in diskriminaciji na podlagi spola; opozarja, da nasilje nad lezbijkami in biseksualnimi ženskami v obliki „korektivnega posilstva“ v nekaterih državah ostaja sistemski problem zaradi socialne stigmatizacije in diskriminatorskih pravnih sistemov;

26. obsoja stalno nazadovanje na področju enakosti spolov in pravic žensk, vključno z vsemi poskusi za omejitev obstoječih pravic in zaščite na področju spolnega in reproduktivnega zdravja ter pravic, pa tudi zakonodajo, politike in prakse, s katerimi se v številnih državah po svetu te pravice še naprej odvzemajo ali omejujejo; v zvezi s tem obsoja onemogočanje dostopa do cenovno dostopne, visokokakovostne in celovite spolne vzgoje, storitev načrtovanja družine, sodobnih kontracepcijskih sredstev, varne in zakonite nege ob prekinitvi nosečnosti ter zdravstvene oskrbe mater, in zlorabe ter slabo ravnanje z ženskami v zdravstvenih ustanovah za matere, predporodno in poporodno zdravljenje ter prisilne

([5]) Poročilo o svetovnih migracijah 2020 – Mednarodna organizacija za migracije (IOM) (https://publications.iom.int/system/files/pdf/wmr_2020.pdf).
([6]) Glede na podatke, ki jih je objavil UNHCR (https://www.unhcr.org/refugee-statistics/download/?url=fd4J).
([7]) Statistike azila – Eurostat (https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Asylum_statistics).

prakse na področju spolnega in reproduktivnega zdravja, ki ne spoštujejo svobodne in informirane privolitve žensk; poudarja, da je treba zaščititi starše v ranljivem položaju, zlasti matere samohranilke in tiste, ki imajo veliko družino, da bi pomagali preprečiti njihovo revščino in socialno izključenost; poudarja, da je treba ustvariti socialno in gospodarsko okolje ter pogoje, ki staršem omogočajo, da se še naprej strokovno izpopolnjujejo;

27. poudarja, da je treba zaščititi matere v ranljivem položaju, zlasti matere samohranilke, da bi preprečili revščino in socialno izključenost; poudarja, da je treba ustvariti socialno in gospodarsko okolje ter pogoje, ki materam omogočajo, da se še naprej strokovno izpopolnjujejo;

28. obsoja tudi vlade po vsem svetu, ki nasprotujejo ženskam, ki zahtevajo enake pravice, ali jih za to kaznujejo; poudarja, da imajo ženske s svojim aktivizmom pomembno vlogo v političnih in družbenih gibanjih, ter obžaluje, da morajo za to drago plačati, saj so žrtve nasilja, ki ga povzročata brutalna represija in vojna, in spolnega izkoriščanja med oboroženimi spopadi;

29. izraža globoko zaskrbljenost, ker so se leta 2019, po 30 letih obstoja Konvencije o otrokovih pravicah, nadaljevale resne kršitve človekovih pravic otrok po vsem svetu, in sicer v obliki dela otrok, zgodnjih in prisilnih porok, trgovine z otroki in izkoriščanja otrok, tudi za spolne namene, vpoklica ali vključevanja otrok v skupine, uporabe otrok vojakov v oboroženih konfliktih, spolne zlorabe in prostitucije otrok, ločevanja družin ter pridrževanja otrok, tudi iz razlogov, povezanih s priseljevanjem, pa tudi zaradi izzivov, s katerimi se srečujejo dekleta v smislu spolnega nasilja in nasilja na podlagi spola, prezgodnje nosečnosti, okužbe z virusom HIV in opustitve šolanja; v zvezi s tem obžaluje, da so morali med pandemijo številni otroci in mladi poiskati službe, da bi zadovoljili osnovne potrebe in preživljali svoje gospodinjstvo, in so zato opustili šolanje; poudarja, da ta neželeni razvoj pomeni nazadovanje v smislu izobraževanja otrok;

30. globoko obžaluje in obsoja teroristične in bombne napade v prvi polovici leta 2019, ki so bili usmerjeni v vernike in njihove verske objekte, ki jih je treba ohraniti in zavarovati; je zaskrbljen, ker so ta grozljiva dejanja sovpadla s sovražnimi kampanjami, ki jih podžigajo nekateri politični voditelji in teroristične skupine, katerih namen je odrekanje in omejitev pravice do svobode misli, vesti, veroizpovedi ali prepričanja; poziva države, naj spodbujajo svobodo misli, vesti, veroizpovedi ali prepričanja ter zaščitijo ranljive verske in mnenjske manjšine, in sicer s hitrim ukrepanjem proti storilcem nasilja ali spodbujanju sovraštva;

Spodbujanje in zaščita demokracije in človekovih pravic v središču zunanje politike EU

31. opozarja, da Unija temelji na vrednotah spoštovanja človekovega dostojanstva, svobode, demokracije, enakosti, solidarnosti, pravne države ter spoštovanja človekovih pravic, kot je določeno v členu 2 PEU; poudarja, da je spodbujanje teh vrednot navzven, spodbujanje demokracije, pravne države, univerzalnosti in neločljivosti človekovih pravic ter spoštovanja načel Ustanovne listine Organizacije združenih narodov in mednarodnega prava v središču skupne zunanje in varnostne politike EU v skladu s členom 21 PEU in strateškimi interesi Unije ter bi se moralo učinkovito in dosledno odražati na vseh področjih odnosov Unije z državami, ki niso članice EU;

32. poudarja, kako pomembno je, da si Evropska služba za zunanje delovanje in Komisija prizadevata za boj proti kršitvam človekovih pravic ter da se odločno in glasno odzivata nanje, kjer koli se zgodijo, tudi v bližnjih partnerskih državah, ter stalno izboljšujeta ozaveščenost in znanje uradnikov EU in držav članic v zvezi s človekovimi pravicami in enakostjo spolov; opozarja, da sta učinkovito sodelovanje in konstruktiven dialog s civilno družbo temelj uspešne politike na področju človekovih pravic; poziva vse delegacije EU in njihove kontaktne točke za človekove pravice, naj dosledno izpolnjujejo svoje obveznosti, tako da se redno srečujejo z zagovorniki človekovih pravic, tudi zagovornicami človekovih pravic, in člani civilne družbe, obiskujejo pridržane aktiviste, demokratične oporečnike in zagovornike človekovih pravic, spremljajo njihove sodne postopke in se na terenu zavzemajo za njihovo varstvo; poziva tudi delegacije EU, naj olajšajo take ukrepe, ko se zanje zavzemajo poslanci Evropskega parlamenta, ki so na obisku v okviru uradnih misij Evropskega parlamenta; poudarja, da je treba obravnavati ne le posledice, temveč tudi temeljne vzroke kršitev človekovih pravic;

Delo EU na večstranski ravni

33. poziva EU in države članice, naj v skladu z zavezami k multilateralizmu, izraženimi v akcijskem načrtu o človekovih pravicah in demokraciji, razvijejo izrecno strategijo za boj proti vse večjemu odmiku držav od mednarodnega okvira za človekove pravice, pa tudi proti poskusom na mednarodni ravni za spodkopavanje koncepta človekovih pravic, kot je opredeljen v Splošni deklaraciji OZN o človekovih pravicah; poudarja svoje stališče, da bi morala mednarodno pravo o človekovih pravicah in obljuba o uresničitvi ciljev trajnostnega razvoja do leta 2030 ostati osrednja elementa; priporoča, naj si EU še naprej prizadeva, da bi pritegnila države in deležnike, ki imajo, ali pa tudi ne, iste vrednote kot EU, da bi ohranili ali razvili mednarodne standarde na področju človekovih pravic v skladu s členom 21 PEU;

34. poziva države članice, naj zagotovijo, da bo zunanja in varnostna politika EU postala učinkovitejša, in sicer z uporabo pravila o glasovanju s kvalificirano večino v Svetu, zlasti v zvezi z zadevami glede človekovih pravic in zlasti pri vprašanjih, ki spadajo na področje uporabe akcijskega načrta EU o človekovih pravicah in demokraciji ter za sprejetje sankcij; poziva države članice, naj v večstranskih forumih nastopijo z enotnim, močnim glasom EU in naj v krizah, ki postavljajo na preizkušnjo temeljne vrednote in interese Evropske unije, ravnajo usklajeno, saj je to edini način, da bo Unija lahko imela vodilno vlogo na mednarodnem prizorišču in uporabila svoj vpliv za zagotovitev pozitivnih sprememb in bolj usklajenega odziva na svetovne izzive, zlasti s spodbujanjem in varstvom človekovih pravic, ter izzive, povezane z okoljem in podnebjem;

35. poudarja, da bo EU na mednarodnem prizorišču priznana, verodostojna in učinkovita le, če bodo njene temeljne vrednote, predvsem v zvezi s spoštovanjem svobode, demokracije, človekovih pravic, pravne države in enakosti, verodostojne tudi navzven, to pa bo mogoče, če bo EU zagotovila notranjo in zunanjo usklajenost svojih politik na teh področjih; poziva EU in njene države članice, naj bodo za zgled in dosledno spoštujejo človekove pravice, zagotovijo skladnost pri varovanju in spoštovanju vrednot ter zagotovijo spodbudno okolje za civilno družbo;

36. obžaluje, da avtoritarni režimi zlorabljajo večstranske institucije ter poskušajo nevtralizirati večstranske institucije in mehanizme za človekove pravice v njihovi zmožnosti, da države pozovejo k prevzemu odgovornosti za kršitve človekovih pravic; poziva EU in njene države članice, naj s podobno mislečimi demokratičnimi zavezniki podprejo reformo večstranskih institucij, da bi postale odpornejše proti negativnemu vplivu avtoritarnih režimov; obžaluje tudi, da sedeže v Svetu OZN za človekove pravice pogosto zasedajo države z dokazano zgodovino hudih kršitev človekovih pravic, in poziva države članice EU, naj bodo izredno previdne pri vzorcih glasovanja in naj ne podpirajo držav, ki so kandidatke za članstvo v Svetu OZN za človekove pravice in ki očitno kršijo človekove pravice;

37. meni, da bi lahko bili dialogi o človekovih pravicah z državami, ki niso članice EU, koristno orodje za dvostransko sodelovanje pri spodbujanju in varstvu človekovih pravic, če bo njihovo izvajanje usmerjeno v rezultate in se bodo redno pregledovali; želi spomniti, da smernice EU o dialogih o človekovih pravicah vsebujejo številna merila za začetek dialoga, med drugim tudi, „koliko je vlada pripravljena izboljšati stanje, stopnjo zavezanosti, ki jo izkazuje vlada glede mednarodnih konvencij o človekovih pravicah, njena pripravljenost za sodelovanje pri postopkih in mehanizmih za človekove pravice Združenih narodov ter odnos do civilne družbe“; poziva Evropsko službo za zunanje delovanje, naj redno ocenjuje posamezne dialoge, kot je predvideno v smernicah EU; vztraja, kako pomembno je opozarjati na posamezne primere v okviru dialogov o človekovih pravicah ter zagotavljati ustrezne nadaljnje ukrepe in preglednost v zvezi s temi primeri;

Posebni predstavnik EU za človekove pravice

38. pozdravlja imenovanje Eamona Gilmora za posebnega predstavnika EU za človekove pravice z dne 28. februarja 2019; ponovno poudarja, da bi morala v zvezi z imenovanjem posebnega predstavnika EU potekati predhodna predstavitev v Parlamentu; posebnega predstavnika EU spodbuja, naj se z diplomatskimi prizadevanji zavzema za okrepitev učinkovitosti politike EU na področju človekovih pravic, naj utrdi mednarodna zavezništva za spodbujanje agende na tem področju in naj sogovornike po vsem svetu prepriča v sprejetje in izvajanje politik, ki bodo skladne z najvišjimi standardi demokracije, človekovih pravic, pravne države in dobrega upravljanja ter mednarodnim pravom in pravili, zlasti z mednarodnim humanitarnim pravom in mednarodnim kazenskim pravosodjem; poleg tega priporoča, naj posebni predstavnik EU podvoji prizadevanja, da bi zagotovil notranjo usklajenost EU pri opredeljevanju in izvajanju zunanje politike EU na področju človekovih pravic; vztraja, da je treba njegova redna poročila Svetu posredovati tudi Parlamentu; poziva EU, naj v okviru splošne reforme funkcije visokega predstavnika EU okrepi prepoznavnost te funkcije ter poveča

preglednost dejavnosti in misij visokega predstavnika EU, tudi s posebnim razdelkom spletišča Evropske službe za zunanje delovanje, da bi funkcija visokega predstavnika EU postala stalna, z ustreznimi sredstvi in možnostjo javnega poročanja o rezultatih obiskov tretjih držav in obveščanja o stališčih EU glede vprašanj v zvezi s človekovimi pravicami;

Mednarodni sporazumi

39. ponovno poziva, naj se klavzule o človekovih pravicah sistematično vključujejo v vse mednarodne sporazume med EU in tretjimi državami, zlasti trgovinske in pridružitvene, ter naj se dosledno izvršujejo in spremljajo, tudi z merljivimi kazalniki in rednimi ocenami učinka, ob sodelovanju Parlamenta in civilne družbe; poudarja, da bi morale te klavzule zagotoviti mehanizme za njihovo učinkovito izvrševanje in postopke, ki bodo določali jasne in verodostojne posledice kršenja sporazumov, vključno z začasno prekinitvijo ali, v skrajnem primeru, z umikom EU iz sporazumov; poziva k boljšemu usklajevanju in komunikaciji med specializiranimi akterji, odgovornimi za ustrezna področja politike, kot so trgovina in človekove pravice, da bi učinkoviteje vključili vidike človekovih pravic v trgovinske in naložbene politike; poziva, naj se vzpostavijo neodvisni mehanizmi za spremljanje človekovih pravic v trgovinskih sporazumih in sporazumih o tujih naložbah ter neodvisni mehanizem za pritožbe, da bi prizadetim državljanom in lokalnim deležnikom omogočili učinkovit dostop do pravnega varstva;

40. poudarja, da sta spodbujanje in varstvo demokracije in človekovih pravic v tretjih državah lahko učinkovita le z uporabo pogojenosti pri gospodarskih in političnih spodbudah EU, kot so dostop do financiranja EU, odobritev splošnega sistema preferencialov in nadaljnjih tarifnih olajšav ter odprava schengenskih vizumov EU; v zvezi s tem opozarja, da bi morala Komisija v skladu z Uredbo (EU) 2018/1806 spremljati razmere na področju človekovih pravic v tretjih državah, ki so upravičene do odprave vizumov, in o njih redno poročati Parlamentu ter da bi morala v primeru kršitev v zadevni državi zadržati izvzetje iz vizumske obveznosti;

Instrument za sosedstvo ter razvojno in mednarodno sodelovanje

41. poziva k izvajanju dejavnosti za spodbujanje in varstvo demokracije in človekovih pravic v okviru instrumenta za sosedstvo ter razvojno in mednarodno sodelovanje (NDICI) ter naj se instrumentu zagotovijo sredstva in podpora, da bi dosegli raven zavezanosti in ambicij Unije;

42. poziva Komisijo, naj spremlja, kako države članice, ki so upravičene do sredstev iz instrumenta za sosedstvo ter razvojno in mednarodno sodelovanje, spoštujejo človekove pravice in zagotavljajo skladnost s členom 8 – Splošna načela, ter naj v svoje letno poročilo o doseganju ciljev instrumenta vključi poglavje o tem; poziva Komisijo, naj predlaga ustrezne ukrepe, vključno z začasno ustavitvijo financiranja EU državnim akterjem in preusmeritvijo pomoči k civilni družbi, v primeru hude kršitve človekovih pravic ali načel instrumenta za sosedstvo ter razvojno in mednarodno sodelovanje s strani upravičencev; poziva k večji preglednosti določb, povezanih s človekovimi pravicami, v sporazumih o financiranju ter k pojasnitvi mehanizma in meril za začasno prekinitev izvajanja takih sporazumov v primeru kršitve človekovih pravic, demokratičnih načel in pravne države ter v hudih primerih korupcije; poziva Komisijo, naj se strogo vzdrži uporabe proračunske podpore vladam tretjih držav kot načina delovanja v državah, v katerih prihaja do razširjenih kršitev človekovih pravic in zatiranja zagovornikov človekovih pravic;

43. poziva EU, naj bo posebej pozorna, da se ocenijo in preprečijo kršitve, povezane z lastnimi politikami, projekti in financiranjem Unije v tretjih državah, med drugim z vzpostavitvijo mehanizma za pritožbe, namenjenega posameznikom ali skupinam, katerih pravice bi bile lahko kršene v okviru delovanja EU v teh državah;

44. pozdravlja neprecenljivo pomoč, ki se organizacijam civilne družbe po vsem svetu zagotavlja v okviru evropskega instrumenta za demokracijo in človekove pravice, ki je glavni instrument EU pri izvajanju njene zunanje politike na področju človekovih pravic; poziva, naj se v naslednjem globalnem instrumentu okrepi financiranje za civilno družbo in človekove pravice;

45. poziva Komisijo, naj v sodelovanju z Evropsko službo za zunanje delovanje vzpostavi okvir, v katerem bo lahko Evropska investicijska banka (EIB) vsako leto poročala o skladnosti svojih operacij zunaj EU s splošnimi načeli iz člena 21 PEU, ki usmerjajo zunanje delovanje Unije, strateškim okvirom EU ter akcijskim načrtom za človekove pravice in demokracijo; poziva Komisijo, naj zagotovi, da so projekti, ki jih podpira Evropska investicijska banka, v skladu s politiko in zavezami EU na področju človekovih pravic ter da obstajajo mehanizmi za odgovornost posameznikov za prijavo kršitev v zvezi z dejavnostmi Evropske investicijske banke; poziva EIB, naj svojo politiko o socialnih standardih nadalje razvija v politiko človekovih pravic na področju bančništva; poziva jo, naj v svoje ocene projektov vključi primerjalna merila za človekove pravice;

Akcijski načrt EU za človekove pravice in demokracijo

46. pozdravlja sprejetje akcijskega načrta EU o človekovih pravicah in demokraciji za obdobje 2020–2024; obžaluje, da Evropska služba za zunanje delovanje ni namenila ustrezne pozornosti ponudbi Parlamenta in njegovega pododbora za človekove pravice, da bi v duhu dobrega medinstitucionalnega sodelovanja dejavno prispevala k njegovi pripravi;

47. poziva Evropsko službo za zunanje delovanje in Komisijo, naj se redno posvetujeta s civilno družbo ter vzpostavita strukturiran in reden dialog s pristojnimi organi Parlamenta o izvajanju novega akcijskega načrta, da bi Parlament lahko prispeval k dejavnostim akcijskega načrta, predvsem s parlamentarno diplomacijo, in da bo lahko učinkovito opravljal svojo nadzorno vlogo; priporoča, naj se za učinkovito spremljanje izvajanja akcijskega načrta pripravi niz meril uspešnosti in kazalnikov napredka; poziva Evropsko službo za zunanje delovanje, naj poroča o napredku pri doseganju ciljev akcijskega načrta na podlagi teh meril uspešnosti; zahteva, naj Evropska služba za zunanje delovanje redno spremlja resolucije in razprave Parlamenta, ki se nanašajo na izvajanje akcijskega načrta; vztraja, da morajo države članice prevzeti odgovornost za akcijski načrt in prispevati k letnemu poročilu o njegovem izvajanju, tako da poročajo o dejavnostih, ki jih izvajajo na podlagi tega strateškega dokumenta;

Odzivanje na svetovne izzive na področju človekovih pravic in demokracije

Demokratično upravljanje in omogočanje delovanja civilne družbe

48. meni, da sta demokratično upravljanje in pravna država na svetovni ravni ogrožena zaradi vrste dejavnikov, kot so krepitev avtoritarizma in populizma, vse večji neenakost in revščina, pritisk na civilno družbo, širjenje lažnih novic, dezinformacije, kibernetske grožnje in hibridno vojskovanje, politično vmešavanje in kampanje, ki jih izvajajo zunanji akterji, izguba verodostojnosti javnih organov, polarizacija družb in slabitev kolektivnih organizacij, ki zagovarjajo javni interes; poudarja tudi, da napadi na medijsko svobodo in poskusi manipuliranja z javno razpravo prek širjenja lažnih novic v družbenih medijih še nikoli niso bili tako pogosti in močni; izraža zaskrbljenost, ker se avtoritarne prakse, kot je stigmatizacija akterjev civilne družbe kot „tujih agentov“, posnemajo in širijo po vsem svetu;

49. poziva EU in njene države članice, naj še naprej podpirajo krepitev demokratičnih institucij ter preglednih in verodostojnih volilnih postopkov po svetu, spodbujajo in krepijo demokratično razpravo, se borijo proti neenakostim, zagotavljajo delo organizacij civilne družbe, podpirajo dialog med različnimi segmenti družbe, se borijo proti korupciji in nekaznovanju ter krepijo neodvisnost in nepristranskost sodstva in mehanizem odgovornosti; poziva EU, naj si še bolj prizadeva za opazovanje volitev in tesneje sodeluje z mednarodnimi organizacijami, zlasti s tistimi, ki so še posebej pomembne, kot je Organizacija za varnost in sodelovanje v Evropi;

50. poudarja, da so korupcija in kršitve človekovih pravic neločljivo povezane; poziva EU, naj boj proti korupciji vključi v svojo agendo na področju človekovih pravic; ponovno poudarja, da je dolžnost EU, da zaščiti protikorupcijska združenja, preiskovalne novinarje in žvižgače, ki si prizadevajo za razkrivanje korupcije in goljufij;

Podnebni ukrepi in človekove pravice

51. potrjuje, da so spodbujanje in varstvo človekovih pravic ter podnebni in okoljski ukrepi medsebojno povezani, zlasti ker mednarodno pravo o človekovih pravicah zagotavlja pravna sredstva za odpravo škode, ki so jo povzročile podnebne spremembe, za izvajanje ukrepov za boj proti podnebnim spremembam ter za zagotavljanje, da države, zlasti največje onesnaževalke, podjetja in nosilci odločanja odgovarjajo za svoje odzivanje na podnebne spremembe;

52. podpira vključujoč in na pravicah temelječ pristop za okrepitev podnebnih ukrepov, ki zagotavljajo udeležbo javnosti in dostop do pravnega varstva pri sprejemanju, izvajanju in pregledovanju političnih odločitev v zvezi s podnebnimi spremembami in njihovimi posledicami; potrjuje, da je boj proti podnebnim spremembam povezan s podporo in zaščito tistih, ki branijo planet in njegove naravne vire, vključno z zagovorniki zemljiških pravic in okoljevarstveniki ter domorodnimi skupnostmi;

Pristop EU h konfliktom, odgovornosti za kršitve človekovih pravic in boju proti nekaznovanju

53. opozarja, da so sodobni konflikti kompleksni in se pogosto razvijejo na znotraj države na nacionalni ali regionalni ravni, včasih v obliki hibridnih ali kibernetskih napadov, vključujejo številne strani, vključno s terorističnimi organizacijami in nedržavnimi akterji, in imajo katastrofalne humanitarne posledice, zlasti zaradi težav pri razlikovanju med borci in

osebami, ki v sovražnostih niso aktivno udeležene; poziva EU, naj se na konflikte odziva odločneje, pri tem pa naj obravnava njihove temeljne vzroke, vlaga v njihovo preprečevanje in v prizadevanja za mediacijo, išče in ohranja možnosti za politične rešitve, vzpostavlja zavezništva s podobno mislečimi državami in regionalnimi organizacijami, zagotavlja dodatna finančna sredstva in tehnično podporo ter osebje za civilne misije za ohranjanje miru ali misije za vojaške operacije ter spodbuja pobude za krepitev zaupanja med vojskujočimi se stranmi; poleg tega poziva EU, naj zagotovi vključitev vidika spola v vsa ta prizadevanja, z okrepitvijo vloge žensk in mladih pri preprečevanju in reševanju konfliktov ter pri operacijah ohranjanja miru, humanitarne pomoči in obnove po koncu konfliktov, tranzicijski pravičnosti ter spodbujanju človekovih pravic in demokratičnih reform; poziva jo tudi, naj obravnava nezakonito trgovino ter spolno nasilje in nasilje na podlagi spola ter zagotovi stalni dostop do bistvenih in za preživetje nujnih storitev; vztraja, kako pomembno je zagotoviti skladnost politike EU v primerih zasedbe ali priključitve ozemlja; opominja, da bi moralo politiko EU v teh primerih voditi mednarodno humanitarno pravo, tudi v primerih dolgotrajne zasedbe;

54. poziva vse vlade, naj mednarodnim opazovalcem, vključno s posebnim predstavnikom EU za človekove pravice, visoko komisarko OZN za človekove pravice in izvajalcem posebnih postopkov OZN omogočijo neoviran dostop do vseh njihovih ozemelj; poudarja, kako pomembno je zagotavljati neoviran dostop ključnih mednarodnih humanitarnih organizacij in mednarodnih opazovalcev do območij, prizadetih zaradi potekajočih konfliktov in vojaške agresije;

55. poziva države članice, naj dosledno spoštujejo določbe 7. člena Pogodbe OZN o trgovini z orožjem o izvozu in oceni izvoza ter skupno stališče EU glede izvoza orožja, tako da zavrnejo vsak prenos orožja in opreme za nadzor, če obstaja tveganje, da bi zaradi tega država uvoznica ali nedržavni akterji zakrivili ali omogočili kršitve človekovih pravic ali mednarodnega humanitarnega prava, tudi v okviru evropskega mirovnega instrumenta;

56. poziva države članice, naj v okviru evropskega mirovnega instrumenta vzpostavijo steber za človekove pravice, ki bo med drugim namenjen krepitvi vloge in podpiranju civilne družbe, tudi prek programov s sredstvi, ki bodo posebej dodeljena podpori zagovornikov človekovih pravic, ki prispevajo h graditvi miru; poziva države članice, naj razmislijo o možnosti vključitve obveznih ukrepov za varstvo človekovih pravic in ocen učinka v prihodnji evropski mirovni instrument, vključno s spoštovanjem trdnega okvira politike potrebne skrbnosti glede človekovih pravic za obrambna in varnostna vprašanja, ki bi izhajal iz politike OZN o potrebni skrbnosti glede človekovih pravic;

57. ponovno izraža neomajno podporo Mednarodnemu kazenskemu sodišču in države pogodbenice Rimskega statuta poziva, naj mu zagotovijo ustrezna finančna sredstva, da bo lahko izpolnilo naloge v okviru svojega mandata; poziva Mednarodno kazensko sodišče, naj svoje delo nadaljuje z nepristranskostjo in neodvisnostjo; poziva EU in njene države članice, naj spodbujajo vse članice OZN k ratifikaciji in izvajanju Rimskega statuta; poziva podpisnice Rimskega statuta, naj sodelujejo z Mednarodnim kazenskim sodiščem; meni, da so napadi na to sodišče obžalovanja vredni, poleg tega pa obsoja posamezne sankcije, uvedene proti njegovemu osebju, zlasti sankcije zoper njegovega glavnega tožilca, ki so nesprejemljive; poziva države pogodbenice, naj sprejmejo konkretne ukrepe za odpravo teh sankcij in podporo tistim, ki so jih prizadele; poudarja, da je to sodišče edina mednarodna institucija, ki lahko preganja nekatere najhujše zločine v svetu in brani žrtve, ki nimajo na voljo drugih pravnih mehanizmov; se zaveda dela neodvisnega strokovnega pregleda, katerega naloga je opredeliti področja za reformo, in poziva MKS, naj sprejme vse potrebne ukrepe za povečanje njegove učinkovitosti, uspešnosti in pozitivnega vpliva, zlasti na skupnosti in žrtve, na katere vpliva njegovo delo; poziva EU in države članice, naj ob napadih na to sodišče, s katerimi se želi ovirati delovanje mednarodnega kazenskega pravosodja, še naprej ščiti njegovo neodvisnost in nepristranskost; poziva Komisijo in Evropsko službo za zunanje delovanje, naj preučita možnosti in pripravita nova orodja za prispevanje k boju proti mednarodnim kaznivim dejanjem, ki bodo žrtvam kršitev mednarodnega prava o človekovih pravicah in mednarodnega humanitarnega prava pomagala pri dostopanju do mednarodnega sodnega varstva ter pridobivanju odškodnin, na primer z vzpostavljanjem zmogljivosti držav članic in držav, ki niso članice EU, za uveljavitev načela splošne pristojnosti v njihovih pravnih sistemih;

58. ponovno poziva podpredsednika Komisije/visokega predstavnika Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko, naj imenuje posebnega predstavnika EU za mednarodno humanitarno pravo in mednarodno sodstvo, ki bo pooblaščen za spodbujanje, uveljavljanje in predstavljanje zavezanosti EU boju proti nekaznovanju;

59. poziva države članice in mrežo EU za področje genocida, naj podprejo preiskovalno skupino OZN pri zbiranju, ohranitvi in hranjenju dokazov o kaznivih dejanjih, ki se izvajajo ali so bila izvršena pred kratkim, da se ne izgubijo;

60. poudarja, da je treba zagotoviti pravico za vse žrtve kršitev mednarodnega prava človekovih pravic in humanitarnega prava, ter glede na vse potekajoče oborožene konflikte poziva k takojšnji prekinitvi sovražnosti; poudarja, da je mednarodna skupnost odgovorna za odpravo nekaznovanosti in obravnavo hudih kršitev, do katerih prihaja v več državah;

61. je zelo zaskrbljen, ker se spolno nasilje in nasilje na podlagi spola uporabljata kot vojno orožje; poudarja, da se spolna kazniva dejanja in nasilje na podlagi spola v Rimskem statutu uvrščajo med vojna hudodelstva, hudodelstva zoper človečnost ali konstitutivne elemente genocida ali mučenja; poziva k usklajenemu ukrepanju, da bi spolno nasilje prenehali uporabljati kot vojno orožje; pozdravlja resolucijo Varnostnega sveta OZN št. 2467 o spolnem nasilju, povezanem s konflikti, in vse njegove resolucije, povezane s tem vprašanjem, začenši z resolucijo št. 1325 o ženskah, miru in varnosti, v kateri se je Varnostni svet OZN ponovno zavezal, da bo uporabo spolnega nasilja kot vojno in teroristično taktiko preprečeval z vsemi razpoložljivimi sredstvi, vključno s sankcijami in drugimi ciljno usmerjenimi ukrepi proti povzročiteljem hudih kršitev; poudarja, da je treba ženskam, ki so bile žrtev vojnih posilstev, zagotoviti vso potrebno varno zdravstveno in psihološko pomoč in storitve, tudi varno prekinitev nosečnosti, kot je predvideno v mednarodnem humanitarnem pravu; poziva EU, naj se bori proti nekaznovanju kršitev spolnih in reproduktivnih pravic v konfliktih ter podpira pravice žensk in deklet do resnice, učinkovitih pravnih sredstev in odškodnin za kršitve teh pravic; poleg tega pozdravlja, da je OZN 30. oktobra 2019 ustanovil Svetovni sklad za žrtve spolnega nasilja, povezanega s konflikti, da bi jim pomagali do odškodnin;

62. opozarja na poročila OZN o oceni izvrševanja in pomoči za izboljšanje položaja v zvezi s spolnim izkoriščanjem ter zlorabo s strani osebja Organizacije združenih narodov in povezanega osebja v operacijah za ohranjanje miru; poudarja, da morajo OZN, države članice EU in organi EU, pristojni za skupno varnostno in obrambno politiko, brez odlašanja in najodločneje preiskati, opraviti pregon in obsoditi vse uslužbence OZN, državne uslužbence in uslužbence EU, ki so zagrešili dejanja spolnega nasilja; opozarja, da je potrebna reforma ustreznih struktur, da se odpravi nekaznovanje uslužbencev OZN in EU, tudi z vzpostavitvijo delujočih in preglednih mehanizmov nadzora in odgovornosti; meni, da je nesprejemljivo, da so trenutno pravni ukrepi glede domnevnih zlorab zgolj izključno prostovoljni in odvisni od države, ki je zagotovila enote; je prepričan, da bi bilo mogoče takšne hude zločine zmanjšati in preprečiti tudi z usposabljanjem in izobraževanjem; opozarja, da je treba taka kazniva dejanja v prihodnosti nujno preprečiti tudi zato, da se med lokalnim prebivalstvom ponovno vzpostavi zaupanje v mednarodne mirovne operacije;

63. poudarja povezavo med kršitvami človekovih pravic in splošno razširjeno nekaznovanostjo ter pomanjkanjem odgovornosti v regijah in državah, ki so jih prizadeli konflikti ali ki jih zaznamujejo politično utemeljena ustrahovanja, diskriminacija, nadlegovanje in napadi, ugrabitve, policijsko nasilje, samovoljne aretacije, primeri mučenja in uboji; poziva EU, naj podpre ukrepe za boj proti nekaznovanju in spodbuja odgovornost v državah, kjer dinamika nekaznovanja koristi najhujšim kršiteljem in ohromi žrtve;

64. obžaluje, da je bila potrebna odločitev, da se prejemnico nagrade Saharova Aung San Su Či začasno izključi iz skupnosti nagrade Saharova zaradi njenega neukrepanja ob sedanjih zločinih nad rohinško skupnostjo v Mjanmaru in pristajanja na te zločine;

65. izraža zaskrbljenost, da se zunajsodni poboji, mučenje in druge kršitve človekovih pravic dogajajo v imenu boja proti prepovedanim drogam; ponavlja, da boj proti kriminalu ne upravičuje kršitev človekovih pravic, in poziva k zbiranju primerov dobre prakse, ki vključuje oblikovanje pristopa k čim večjemu zmanjševanju škode, ki bo temeljil na pravni državi;

66. izreka pohvalo Agnès Callamard, posebni poročevalki OZN za usmrtitve, izvršene po zunajsodnih, skrajšanih in samovoljnih postopkih, za njeno delo in prispevek v boju proti nekaznovanosti, ki sta povezana z izvajanjem preiskav domnevnih primerov zunajsodnih umorov v letu 2019, na primer umora novinarja Džamala Hašodžija, pri čemer je bila deležna ustrahovanj in groženj;

67. podpira reforme sodstva za zagotovitev njegove nepristranskosti in neodvisnosti, vključno z obravnavanjem vprašanj, povezanih z zaposlovanjem sodnikov in njihovim imenovanjem, korupcijo in pristranskostjo na podlagi spola v sodstvu;

68. poziva k nujnemu sprejetju in izvajanju avtonomnega, prožnega in odzivnega globalnega mehanizma sankcij EU za človekove pravice, evropskega zakona Magnickega, ki bi bil eno od ključnih orodij EU za človekove pravice in zunanjo politiko ter bi okrepil vlogo EU kot svetovne akterke na področju človekovih pravic in omogočil ciljno usmerjene sankcije proti posameznikom, državnim in nedržavnim akterjem ter drugim subjektom, ki so zakrivili hude kršitve človekovih pravic, pa tudi dejanja sistematične korupcije, povezanimi s hudimi kršitvami človekovih pravic; pozdravlja, da vse več držav sprejema globalne mehanizme sankcij za človekove pravice; poudarja, da mora biti ta sistem skladen z mehanizmom EU za sodni nadzor; poudarja, da je treba mehanizmu dodeliti zadostna sredstva, da bo lahko učinkovito deloval; poziva k ustanovitvi svetovalnega odbora na ravni EU, v katerem bo sodeloval Parlament; poudarja, da bo tak mehanizem prispeval k boju proti kršitvam človekovih pravic, boju proti nekaznovanju ter zaščiti aktivistov in zagovornikov človekovih pravic po vsem svetu, poudarja pa tudi pomen učinkovitega ukrepanja Evropske unije, kar zadeva sankcioniranje na področju človekovih pravic, torej z glasovanjem s kvalificirano večino; pozdravlja sprejetje sklepa Sveta o ciljno usmerjenih omejevalnih ukrepih za odvračanje od kibernetskih napadov, ki pomenijo zunanjo grožnjo EU ali njenim državam članicam, ter odzivanje nanje;

69. meni, da se svetovni izbruh COVID-19 ne bi smel uporabljati kot izgovor za slabitev režimov sankcij; vseeno poudarja, da sankcije ne bi smele ovirati zagotavljanja humanitarne pomoči, vključno z zdravniško pomočjo, v skladu z mednarodnim humanitarnim pravom;

Zagovorniki človekovih pravic

70. obsoja umore, samovoljne aretacije, mučenje, preganjanje, nadlegovanje, ustrahovanje, izsiljevanje, digitalni in fizični nadzor na daljavo in kampanje blatenja zagovornikov človekovih pravic, njihovih družin in odvetnikov ter tistih, ki jih podpirajo in simpatizirajo z njimi; z veliko zaskrbljenostjo ugotavlja, da se je leta 2019 povečalo število nasilno napadenih in umorjenih zagovornikov človekovih pravic na področju zemljiških pravic in varstva okolja, ki so se zavzemali za zaščito naravnih virov in za spoštovanje pravice posameznikov, da živijo v varnem in zdravem okolju; ugotavlja, da so v nekaterih delih sveta ti napadi dosegli nevarne ravni; v zvezi s tem poudarja, da so zagovorniki človekovih pravic zelo ranljivi in da jih je treba ustrezno zaščititi, da bodo lahko brez nadlegovanja in preganjanja opravljali svoje zelo pomembno delo; poudarja vlogo, ki jo lahko imajo verske organizacije pri odzivanju na humanitarne krize, spodbujanju miru, pravice in spoštovanja človekovih pravic, obravnavanju nenasilja in posredovanju pri pogajanjih za rešitev konfliktov;

71. je zlasti zaskrbljen zaradi vse večjega števila kazni, izrečenih v sodnih postopkih, ki ne zagotavljajo minimalnih standardov poštenega sojenja, določenih v mednarodnem pravu; poziva EU, naj še naprej uporablja sodelovanje in diplomacijo za zagotovitev, da se v celoti spoštuje pravica vsakogar do poštenega sojenja;

72. poziva, naj se prenehajo vsi napadi na zagovornike človekovih pravic, izpustijo vsi samovoljno pridržani in terja odgovornost ustreznih oseb; poziva EU in njene države članice, naj pripravijo strateško vizijo na visoki ravni, da bi preprečili naraščajoče napade po svetu na zagovornike človekovih pravic, med drugim s sprejetjem trdnih sklepov Sveta za zunanje zadeve, v katerih bi morali zunanji ministri pozvati k ambicioznim globalnim ukrepom EU v obrambo zagovornikom človekovih pravic; poziva institucije EU, naj bolj podprejo zagovornike človekovih pravic, kar naj bo ključni sestavni del zunanje politike Unije na področju človekovih pravic; poudarja, da so bistveni elementi izvajanja te politike politični dialog in sodelovanje z oblastmi držav, ki niso članice EU, opazovanje sojenj, srečanja z zagovorniki človekovih pravic med obiski držav, obiski pridržanih zagovornikov človekovih pravic, podpora pri premestitvi in javne izjave; poziva EU in njene države članice, naj v zvezi s tem okrepijo svoja prizadevanja, in sicer z enotnejšim delovanjem ter dosledno in enotno uporabo teh instrumentov, ne glede na to, v kateri državi so bile kršene pravice zagovornikov človekovih pravic; poziva EU in njene države članice, naj v tem duhu objavijo letne sklepe Sveta o zagovornikih človekovih pravic, v katerih pregledajo svoje ukrepe v zvezi z zagovorniki človekovih pravic in na najvišji ravni določijo strateške zaveze glede zagovornikov človekovih pravic; poudarja, da sta Parlament in njegov Pododbor za človekove pravice v letu 2019 nenehno podpirala zagovornike človekovih pravic, med drugim tudi dobitnike nagrade Saharova in nominirance zanjo, zlasti kadar so bili v nevarnosti ali so jim bile kršene pravice;

73. poziva EU, naj zagovornicam človekovih pravic, ki se srečujejo z nasiljem na podlagi spola, zagotovi dostop do mehanizmov zaščite in jih politično podpira, poveča sredstva za neodvisne organizacije civilne družbe, ki spodbujajo pravice žensk in deklet, ter v obliki priloge k smernicam EU o zagovornikih človekovih pravic sprejme priročnik, ki bo EU zagotavljal praktične ukrepe za boljše zadovoljevanje potreb zagovornic človekovih pravic po vsem svetu;

74. poziva EU in njene države članice, naj dvignejo raven ambicij in zagotovijo izpustitev zaprtih zagovornikov človekovih pravic, vključno s simboličnimi primeri zaprtih zagovornikov človekovih pravic, ki ponazarjajo, kako represivne vlade po svetu vedno znova uporabljajo zakone pri svojih poskusih blatenja in utišanja zagovornikov človekovih pravic; poudarja, da ti primeri vključujejo prejemnike in finaliste nagrade Saharova, ki jo podeljuje Evropski parlament;

75. poziva delegacije EU in predstavništva držav članic, naj še naprej uporabljajo javno diplomacijo in pobude za opozarjanje na posamezne primere zagovornikov človekovih pravic ter po potrebi olajšajo izdajo nujnih vizumov in zagotovijo začasno zatočišče v državah članicah EU;

76. poziva EU in njene države članice, naj izboljšajo dostop do vizumov EU za kratkoročno preselitev zagovornikov človekovih pravic, zlasti vključitev navodil v vizumski priročnik EU o poenostavitvi vizumskih postopkov za zagovornike človekovih pravic in njihove družinske člane, ter si prizadevajo za sprejetje sprememb pravnih instrumentov o vizumih, zlasti vizumskega zakonika;

77. pozdravlja, da se je novembra 2019 mehanizem EU za zagovornike človekovih pravic ProtectDefenders.eu podaljšal za nadaljnja tri leta; želi spomniti, da je ta mehanizem zaradi vse večjih potreb in raznovrstnih težav, s katerimi se srečujejo zagovorniki človekovih pravic, zelo pomemben; poziva, naj se mehanizem okrepi in naj se stalno ocenjuje glede na njegove potrebe;

Pravice žensk in enakost spolov

78. poziva Komisijo in države članice, naj dosledno izvedejo strategijo za enakost spolov v EU in zunaj nje ter sprejmejo učinkovite in konkretne ukrepe za boj proti nazadovanju na področju pravic žensk, enakosti spolov ter spolnega in reproduktivnega zdravja in pravic;

79. želi spomniti, da so spolno in reproduktivno zdravje in pravice ter ustrezna spolna vzgoja človekove pravice; poziva EU in države članice, naj ponovno potrdijo neodtujljivo pravico žensk do telesne nedotakljivosti, dostojanstva in samostojnega odločanja ter naj spoštujejo univerzalnost in nedeljivost vseh človekovih pravic v vseh kontekstih ter branijo in spodbujajo zlasti tiste, ki so najbolj ogrožene, kot so spolno in reproduktivno zdravje in pravice;

80. pozdravlja sklepe predsedstva Sveta, ki jih je podprlo 24 držav članic, o akcijskem načrtu EU za enakost spolov in krepitev vloge žensk v zunanjih odnosih za obdobje 2021–2025 (akcijski načrt za enakost spolov III) s strogimi zavezami in ukrepi na področju spolnega in reproduktivnega zdravja in pravic žensk; v zvezi s tem se zavzema, da bi EU okrepila podporo državam, ki niso članice EU, zlasti državam v postopku širitve ali sosednjim državam, ki izvajajo nove politike in zakonodajne spremembe, da bi nacionalne pravne okvire uskladile z mednarodnimi zavezami in zavezami ciljev trajnostnega razvoja v zvezi s pravicami žensk in enakostjo spolov, preprečevale nasilje nad ženskami in dekleti ter se borile proti njemu, zaščitile zagovornice človekovih pravic, dosegle napredek na področju spolnega in reproduktivnega zdravja in pravic žensk, mladim zagotovile na znanosti utemeljeno, celovito in ustrezno spolno vzgojo ter preprečevale in ustavile spolno nasilje in nasilje na podlagi spola, pohabljanje ženskih spolnih organov ter druge škodljive prakse, vključno s prezgodnjimi in prisilnimi porokami;

81. nadalje poziva EU in države članice, naj pri zunanjem delovanju, tudi v večstranskih in dvostranskih forumih, spodbujajo enakost spolov ter spolno in reproduktivno zdravje in pravice, pri čemer naj posebno pozornost namenijo marginaliziranim ali ranljivim skupinam, kot so osebe LGBTI, ter cilj glede doseganja splošnega zdravstvenega varstva s povezanimi ukrepi v zvezi s spolnim in reproduktivnim zdravjem in pravicami ter HIV;

82. spodbuja, naj se z zagotavljanjem enakih možnosti in krepitvijo udeležbe žensk preseže zgolj odpravljanje temeljnih vzrokov strukturnih neenakosti med spoloma;

83. poudarja, da je treba ustvariti socialno in gospodarsko okolje ter pogoje, ki staršem omogočajo, da se še naprej strokovno izpopolnjujejo;

84. poziva države članice, naj sprejmejo skupen pristop in sodelujejo z mednarodnimi institucijami, da bi pridobile nove, primerljive in razčlenjene podatke, ter naj razvijejo usmerjene politike in zakonodajne ukrepe za boj proti kršitvam človekovih pravic, ter poziva Komisijo, naj v pogajanja o sodelovanju in sporazume z zadevnimi državami vključi zaveze in merila uspešnosti za izkoreninjenje pohabljanja ženskih spolnih organov;

85. želi spomniti, da je Istanbulska konvencija kot prva splošno zavezujoča pogodba o boju proti nasilju nad ženskami in dekleti ter nasilju v družini merilo za mednarodne standarde, ki jih je treba ratificirati in uveljaviti; ponavlja, da je pristop EU k Istanbulski konvenciji priznan kot ključna prednostna naloga strategije EU za enakost spolov za obdobje 2020–2025; poziva EU in vse njene države članice, ki tega še niso storile, naj čim prej ratificirajo in začnejo izvajati Istanbulsko konvencijo; poziva EU, naj sodeluje z drugimi državami in pomaga okrepiti njihova prizadevanja na področju izobraževanja, zdravstva in socialnih storitev, zbiranja podatkov, financiranja in načrtovanja programov, da bi izboljšali preprečevanje spolnega nasilja in nasilja na podlagi spola na svetovni ravni ter se nanj bolje odzivali;

86. poudarja, da bi bilo treba ženske in dekleta migrantke in begunke, ki potrebujejo zaščito, obravnavati kot imetnice pravic;

87. pozdravlja napredek, dosežen pri pobudi EU in OZN, imenovani Spotlight; poziva Komisijo, naj zagotovi, da so projekti, podprti s to pobudo, namenjeni odpravljanju temeljnih vzrokov za kršitve pravic žensk, vključno z ohranjanjem škodljivih stereotipov na podlagi spola;

Otrokove pravice

88. ponovno poziva EU in njene države članice, naj okrepijo sodelovanje in dialog z državami, ki niso članice EU, s pravicami in zaščito otrok kot prednostno nalogo, da bi se otrokove pravice spoštovale po vsem svetu in da noben otrok ne bi bil zapostavljen; v zvezi s tem EU in njene države članice tudi odločno poziva, naj sodelujejo s partnerskimi državami in jim obljubijo dodatna finančna sredstva, zlasti v okviru uradne razvojne pomoči, da bi se spoprijele s svetovnimi izzivi v zvezi z zdravjem in izobraževanjem otrok, vključno s pravico do izobraževanja v maternem jeziku posameznika, ter odpravo dela otrok, pa tudi v zvezi z bojem proti nasilju, spolnim zlorabam ter zgodnjimi in prisilnimi porokami, trgovini in izkoriščanju ter novačenju in vključevanju v oborožene spopade, saj so žrtve vsega tega milijoni otrok; opozarja, da največje koristi za otroka vključujejo zaščito, varstvo in varnost otroka v okolju, kjer lahko odrašča s podporo in zaščito, ki ju potrebuje, ter v katerem so zadovoljene njegovo osnovne potrebe; poudarja, da je izobraževanje bistveno orodje v boju proti diskriminaciji in nasilju nad otroki; poziva k ukrepom za olajšanje dostopa otrok do izobraževanja;

89. pozdravlja, da je bila ob 30. obletnici Konvencije OZN o otrokovih pravicah pozornost namenjena ukrepom EU za varstvo in uveljavljanje otrokovih pravic, in Komisijo ponovno poziva, naj preuči, kako bi lahko h konvenciji pristopila EU kot subjekt;

Pravice invalidov

90. pozdravlja, da je v letu 2019 več držav ratificiralo Konvencijo OZN o pravicah invalidov in njen izbirni protokol; poudarja, da je treba specifične potrebe invalidov v celoti upoštevati; poziva EU, naj boj proti diskriminaciji na podlagi invalidnosti vključi v svoje zunanje delovanje in politike razvojne pomoči, skupaj z bojem za enak dostop do trga dela ter za dostop do izobraževanja in usposabljanja, poleg tega pa naj spodbuja uvajanje rešitev, ki bodo invalidom olajšale delovanje v družbi; ponovno poudarja, kako pomembno je, da države članice EU in njene institucije učinkovito izvajajo Konvencijo OZN o pravicah invalidov, zlasti kar zadeva obveznosti EU glede humanitarne pomoči in mednarodno sodelovanje EU v vseh ustreznih politikah; poudarja pomen nediskriminacije ter opozarja, da je treba verodostojno vključiti načelo splošne dostopnosti in zagotoviti spoštovanje vseh pravic invalidov;

Pravice lezbijk, gejev, biseksualnih, transseksualnih in interseksualnih oseb

91. obsoja stigmatizacijo, samovoljno pridržanje, mučenje, preganjanje in uboje oseb LGBTI ter spodbujanje k nasilju nad njimi; meni, da je obžalovanja vreden vse večji razkorak med državami, ki si prizadevajo za večjo zaščito pravic oseb LGBTI, zlasti z dekriminalizacijo homoseksualnosti, in državami, ki pravice oseb LGBTI spodkopavajo in odpirajo prostor za njihovo preganjanje, diskriminacije in stigmatizacijo; meni, da bi morali prakso in posamezne primere nasilja, ki je usmerjeno zoper posameznike zaradi njihove resnične in zaznane spolne usmerjenosti, spolne identitete ali spolnega izražanja ali spolnih značilnosti, kaznovati in izkoreniniti;

92. poziva EU, naj prevzame vodilno vlogo pri varstvu človekovih pravic ter boju proti diskriminaciji in stigmatizaciji oseb LGBTI, tako imenovani reparativni terapiji, pohabljanju spolnih organov ter prisilni sterilizaciji transseksualcev; nadalje poziva EU, naj uporabi vsa diplomatska orodja, ki jih ima na voljo, za zavzemanje za dekriminalizacijo spolnih odnosov med istospolnima partnerjema, ki v to privolita, in daje zgled v boju proti nasilju in diskriminaciji na podlagi spolne usmerjenosti, spolne identitete, spolnega izražanja in spolnih značilnosti z učinkovitim izvajanjem nove strategije za enakost LGBTI+ znotraj EU in drugje; poziva EU in države članice, naj v zunanji politiki temeljito in dosledno uporabljajo smernice EU za spodbujanje uresničevanja in varstvo vseh človekovih pravic oseb LGBTI;

93. poudarja, da je pandemija COVID-19 močno prizadela skupnosti LGBTI zaradi porasta nasilja v družini nad osebami LGBTI, ki so morale v karanteno ali se vrniti v diskriminatorne družine in gospodinjstva, večje brezposelnosti in brezdomstva, onemogočenega dostopa do življenjsko pomembne zdravstvene oskrbe, kot so storitve zvezi z virusom HIV in zdravstvena oskrba, povezana s tranzicijo, ter do povečanega zvračanja krivde; poziva k vključitvi oseb LGBTI v programe pomoči zaradi COVID-19;

Domorodna ljudstva

94. je resno zaskrbljen zaradi trpljenja in ranljivosti domorodnih skupnosti in posameznikov, ki sta med drugim posledica podnebnih sprememb, pandemije COVID-19 ter izgube zemljišč in sredstev za preživljanje zaradi podjetniških dejavnosti in s tem povezane škode; obžaluje, da se domorodna ljudstva po vsem svetu še vedno soočajo z razširjeno in sistematično diskriminacijo in preganjanjem, vključno s prisilnim razseljevanjem, samovoljnimi aretacijami in umori zagovornikov človekovih in zemljiških pravic; priporoča, naj EU in njene države članice v ustreznih prihodnjih okvirih za potrebno skrbnost upoštevajo domorodna ljudstva in vanje vključijo sklice na pravice iz Deklaracije OZN o pravicah domorodnih ljudstev ter zagotovijo, da bodo multinacionalke odgovarjale za kršitev svojih obveznosti;

95. ponovno poziva EU, države članice in njihove partnerice v mednarodni skupnosti, naj sprejmejo vse ukrepe, ki so potrebni za priznavanje, varstvo in uveljavljanje pravic domorodnih ljudstev, vključno z njihovo pravico do jezika, zemljišč, ozemelj in virov; pozdravlja delo civilne družbe in nevladnih organizacij v zvezi s tem; ponovno poudarja, da je treba vzpostaviti pritožbeni mehanizem in tako omogočiti vlaganje pritožb v zvezi s kršitvami in zlorabami pravic domorodnih ljudstev, ki izhajajo iz dejavnosti multinacionalk; želi spomniti na svoj sklep o imenovanju stalnega poročevalca o domorodnih ljudstvih, ki bi za Parlament spremljal stanje človekovih pravic domorodnih ljudstev; poziva države, naj ratificirajo določbe konvencije Mednarodne organizacije dela št. 169 z dne 27. junija 1989 o domorodnih ljudstvih in plemenih;

96. poziva vlade, naj v skladu s cilji trajnostnega razvoja OZN izvajajo razvojne in okoljske politike, ki spoštujejo gospodarske, socialne in kulturne pravice ter vključujejo domorodna ljudstva in lokalno prebivalstvo;

Rasizem, diskriminacija, ksenofobija in s tem povezana nestrpnost

97. pozdravlja, da je Svet leta 2019 sprejel Smernice EU o človekovih pravicah za nediskriminacijo v zunanjem delovanju; poziva EU in njene države članice, naj z vsemi razpoložljivimi orodji zagotovijo, da bodo tisti, ki so zaradi diskriminacije na podlagi rase, kaste (delo in poreklo), vere, etničnega ali nacionalnega porekla kršili človekove pravice, odgovarjali za svoja dejanja;

98. je zelo zaskrbljen nad obsegom in posledicami kastne hierarhije, kastnega razlikovanja in stalnih kršitev človekovih pravic na podlagi kastne pripadnosti, vključno z onemogočanjem dostopa do pravnega varstva in zaposlitve, nadaljnjo segregacijo, revščino in stigmatizacijo ter kastnimi ovirami pri uresničevanju temeljnih človekovih pravic ter pomoči pri človekovem razvoju; ponovno poziva k vzpostavitvi politike EU o kastnem razlikovanju; ponovno poziva EU in njene države članice, naj okrepijo prizadevanja ter v OZN ter delegacijah in misijah EU podprejo pobude za odpravo kastnega razlikovanja;

99. opozarja, kako pomembno je dejavno podpirati vključujoče in protirasistične pobude, zlasti glede na porast ksenofobnih in rasističnih napadov po vsem svetu, v okviru vse glasnejših pozivov k socialni pravičnosti, ki so spodbudili val protestov po vsem svetu;

100. ponavlja, da ima pri odpravljanju predsodkov in stereotipov ter spodbujanju strpnosti, razumevanja in raznolikosti ključno vlogo izobraževanje, ter poudarja, da je izobraževanje tudi nadvse pomembno orodje za odpravo strukturne diskriminacije in rasizma v naši družbi; poziva države članice, naj spodbujajo protidiskriminacijske politike na vseh področjih; meni, da je boj proti rasizmu horizontalno vprašanje in bi ga bilo treba upoštevati na vseh področjih politike Unije;

101. poziva vse delegacije EU in njihove kontaktne točke za človekove pravice, naj dosledno spoštujejo obveznost, da ocenijo in analizirajo stanje nediskriminacije ter ga predstavijo v evropski strategiji države na področju človekovih pravic in demokracije v okviru poglavja o nediskriminaciji in izključenosti ter ustreznih oddelkov o posebnih razlogih za diskriminacijo in/ali diskriminirane skupine; poudarja, da so najnovejše informacije o stanju nediskriminacije v letnih poročilih o izvajanju strategije države na področju človekovih pravic in poročilih vodij misij bistvene za pripravo dialogov o človekovih pravicah in obveščanje o njih, prav tako pa je v smernicah navedeno, da mora EU spodbujati in podpirati dejavno sodelovanje civilne družbe v večstranskih forumih in mehanizmih v zvezi z diskriminacijo na podlagi kaste (delo in poreklo);

Nacionalne, etnične in jezikovne manjšine

102. obžaluje, da številne države kljub mednarodnim obveznostim in zavezam za zaščito manjšin izvajajo politiko prisilne asimilacije narodnih, etničnih in jezikovnih manjšin, tako da ne upoštevajo njihovih temeljnih in človekovih pravic;

103. poziva vlade partnerskih držav EU, naj spoštujejo temeljne človekove pravice narodnih, etničnih in jezikovnih manjšin, vključno z njihovo kulturo, jezikom, vero, tradicijo in zgodovino, da bi ohranili kulture in raznolikost; ponovno poudarja, da je treba izpolniti obveznosti in zaveze, ki so jih prevzele v skladu z mednarodnimi pogodbami in sporazumi, pa tudi priporočila Sveta Evrope;

Svoboda misli, vesti, veroizpovedi ali prepričanja

104. je zgrožen zaradi številnih umorov, napadov in primerov preganjanja, diskriminacije, nadlegovanja in spodbujanja sovražnosti, do katerih je prišlo leta 2019, ter zaradi številnih omejitev pravic, ki so bile v tem letu uvedene proti posameznikom in skupinam zaradi njihove vere, prepričanja, ateizma ali agnosticizma; ponovno izraža podporo tistim, ki so bili zaradi vere ali prepričanja žrtve nasilja, in se ponovno zavezuje izkoreninjenju tega nasilja; poudarja, da je treba nameniti posebno pozornost položaju preganjanih verskih skupin po svetu, ki se srečujejo z diskriminacijo, grožnjami, zakoni o bogokletstvu, zakoni proti spreobrnitvi, rušenjem cerkva, nasiljem, zasužnjevanjem, posilstvi, prisilnimi izginotji, usmrtitvami in genocidi; poudarja, da je treba med drugim posebno pozornost nameniti položaju preganjanih kristjanov po svetu, ki tvorijo veliko večino verskih skupin, ki se soočajo z diskriminacijo, nasiljem in smrtjo;

105. nadalje izraža zaskrbljenost zaradi zlorabe in uporabe vere za spodkopavanje drugih človekovih pravic, vključno s spolnim in reproduktivnim zdravjem in pravicami ter pravicami oseb LGBTI; obžaluje dejstvo, da so nekatere države že uvedle, izvršujejo ali želijo uvesti zakone, ki predvidevajo kazni za bogokletstvo, spreobrnitev ali versko odpadništvo; poudarja, da svoboda veroizpovedi ali prepričanja vključuje pravico do neverovanja, izražanja teističnih, neteističnih, agnostičnih ali ateističnih nazorov ter pravico do verskega odpadništva;

106. poziva Komisijo, Evropsko službo za zunanje delovanje in države članice, naj izvajajo smernice EU o spodbujanju in varovanju svobode veroizpovedi ali prepričanja; ponovno poziva Svet in Komisijo, naj izvedeta pregledno in celovito oceno učinkovitosti in dodane vrednosti položaja posebnega odposlanca, preden bo Komisija začela postopek podaljšanja njegovega mandata in položaja; vztraja, naj se njegovo delo glede na oceno ustrezno financira, da se poveča učinkovitost EU na tem področju; obžaluje zamudo pri izvajanju te ocene; poziva Komisijo, naj zagotovi preglednost pri imenovanju, mandatu, dejavnostih in obveznostih poročanja naslednjega posebnega odposlanca ter zagotovi njegovo zavezanost univerzalnosti, nedeljivosti in soodvisnosti vseh človekovih pravic in evropskih vrednot; opozarja Komisijo, da je treba ustrezno podpreti institucionalni mandat, zmogljivosti in naloge posebnega odposlanca;

107. pozdravlja pobudo globalnih izmenjav o veri v družbi, ki jo je 6. septembra 2019 v Bruslju začela podpredsednica Komisije/visoka predstavnica Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko; kljub temu priporoča, naj se enaka pozornost nameni odnosom tako med različnimi verami kot znotraj posameznih ver; v zvezi s tem se zavzema, da bi EU nadalje oblikovala podporo za medverski dialog na lokalni ravni ter da bi se tako borili proti ekstremizmu in sovražnemu govoru; poleg tega poziva, naj se cilji uveljavljanja in varovanja svobode misli, vesti, veroizpovedi ali prepričanja vključijo v širši nabor dejavnosti EU, povezanih s človekovimi pravicami;

108. ponavlja, kako pomembna je akademska svoboda, ter poziva EU in države članice, naj povečajo diplomatska prizadevanja pri dvostranskem in večstranskem sodelovanju, kar zadeva groženje in napade državnih in nedržavnih akterjev, uperjene proti akademski svobodi, zlasti nasilne napade na institucije in člane visokošolske skupnosti, pa tudi diskriminacijske politike ali prakse, neupravičeno omejevanje raziskovanja ali izražanja ter pritiske in neupravičeno kazensko preganjanje ali pridržanje; poziva Evropsko službo za zunanje delovanje in Komisijo, naj ponovno preučita obstoječe mehanizme za podporo in zaščito zagovornikov človekovih pravic ter razvijeta zmogljivost za prepoznavanje in zagotavljanje pomoči, vključno z nujno zaščito in podporo, v primerih, ki vključujejo napade na akademsko svobodo; poziva Komisijo, naj stalno in na visoki ravni zagotavlja podporo Evropskemu meduniverzitetnemu centru in Svetovnemu kampusu za človekove pravice, kot zgled, kako Evropska unija podpira izobraževanje o človekovih pravicah po vsem svetu;

Svoboda izražanja, svoboda medijev in pravica do obveščenosti

109. obsoja ubijanje, ugrabitve, zaporne kazni, nadlegovanje in ustrahovanje številnih novinarjev, blogerjev in žvižgačev ter napade nanje, tudi s fizičnimi in pravosodnimi sredstvi, ter nadzor nad internetom in mediji ali njihovo ukinitev; opominja, da sta svoboda izražanja in medijska svoboda bistvena temelja demokratične družbe; priznava pomen pravice do obveščenosti v sodobnih družbah, tudi v maternem jeziku za vse etnične skupnosti, in vlogo vseh oblik komunikacije pri razvoju kulture pluralizma; opozarja, da bi morali mediji spoštovati načelo nediskriminacije;

110. obsoja poskuse nekaterih režimov in oblasti, da bi odpravili ali omejili pravice do svobode izražanja ali medijske svobode, ki jih nelegitimno utemeljujejo kot nujne za krepitev varnosti ali javnega zdravja ali za boj proti terorizmu, obrekovanju, žaljenju ali bogokletstvu; poudarja, da nekatere vlade uporabljajo boj proti lažnim novicam med pandemijo COVID-19 kot izgovor za novi val cenzure;

111. obsoja dezinformiranje in propagando, katerih cilj je delegitimizirati vrednote, za katere se EU zavzema, in ki sta usmerjena v manjšine; je močno zaskrbljen zaradi porasta sovražnega govora in spodbujanja k nasilju pri spletnem in nespletnem komuniciranju, saj neposredno ogrožata pravno državo in vrednote v sklopu človekovih pravic; ugotavlja, da vse večja družbena in politična polarizacija, spodbujena z algoritmi družbenih medijev, ki delujejo na podlagi miselnega zapeljevanja, omogoča radikalizacijo, zavira kritično razmišljanje, onemogoča dialog in utira pot ekstremizmu;

112. predlaga, naj se vzpostavijo najboljši možni zaščitni ukrepi proti širjenju dezinformacij in sovražne propagande, in sicer z razvojem pravnega okvira na ravni EU in mednarodni ravni za obravnavanje hibridnih groženj, vključno s kibernetskim in informacijskim vojskovanjem; še naprej podpira pobude, ki pomagajo razlikovati med lažnimi novicami ali propagandističnimi napačnimi informacijami in informacijami, zbranimi pri pristnem in neodvisnem delu novinarjev;

113. opozarja na koncentracijo medijev v rokah posameznikov in na nepreglednost pri lastništvu nad mediji, saj omejujeta pluralnost, ki je bistvena za dostop do nepristranskih informacij;

114. ostro obsoja neutemeljene sodne postopke proti novinarjem, da bi jih pregnali v stečaj (strateške tožbe za onemogočanje udeležbe javnosti) in utišali, zlasti v primerih korupcije; poudarja, da je treba vzpostaviti platforme za zgodnje opozarjanje, ko so novinarji v nevarnosti, ter platforme za zagotavljanje zaščite njihovega dela, da bodo lahko novinarji nemoteno preiskovali, ne da bi se morali bati pravnih posledic;

115. opozarja, da mora vsako omejevanje svobode izražanja ali medijske svobode služiti legitimnemu cilju v skladu z mednarodnimi obveznostmi iz člena 19 Mednarodnega pakta o državljanskih in političnih pravicah;

116. poziva EU, naj stori vse, da zaščiti svobodo izražanja in medijsko svobodo ter tiste, ki se zanju zavzemajo; poziva EU in države članice EU, naj obsodijo vso fizično ali sodno ustrahovanje novinarjev, da bi se jih utišalo; poziva posebnega predstavnika EU, naj posebno pozornost nameni zaščiti svobode, neodvisnosti in pluralnosti medijev po vsem svetu; poudarja, kako pomembno je zagotoviti učinkovito in sistematično izvajanje smernic EU o človekovih pravicah glede svobode izražanja na spletu in drugje ter redno spremljati njihov učinek;

117. poudarja, da se medijska krajina stalno spreminja in da se po vsem svetu vse bolj uporabljajo družbena omrežja; opozarja, da ta razvoj prinaša izzive in tveganja, med drugim v zvezi s kršitvami svobode izražanja na spletu in zunaj njega, cenzuro, varstvom podatkov, sovražnim govorom, nadlegovanjem ter varnostjo novinarjev in žvižgačev; poziva Komisijo, naj spremlja politiko in prakso ponudnikov družbenih medijev, zlasti njihova samoregulativna orodja, saj z njima vplivajo na uveljavljanje svobode izražanja po vsem svetu, ter naj po potrebi predstavi predloge za spremembo politike ali zakonodaje;

Smrtna kazen, mučenje in druge oblike grdega ravnanja

118. obsoja uporabo mučenja, nečloveškega ali ponižujočega ravnanja in smrtne kazni, ki se še vedno izvajajo v številnih državah po vsem svetu; poziva države, ki še niso uvedle moratorija za smrtno kazen, naj to nemudoma storijo kot prvi korak k njeni odpravi; pozdravlja pozitiven razvoj v letu 2019, saj se je v nekaterih državah, ki še niso odpravile smrtne kazni, politična podpora za njeno ohranitev zmanjšala; kljub temu pa obžaluje odločitve nekaterih nacionalnih pravosodnih organov, zaradi katerih se je število usmrtitev v primerjavi s prejšnjimi leti povečalo; poziva EU, naj še naprej dosledno obsoja uporabo smrtne kazni in po vsem svetu izvaja kampanje obveščanja proti smrtni kazni; poziva EU in njene države članice, naj na vseh mednarodnih forumih zagovarjajo odpravo smrtne kazni in se zavzemajo za čim širšo podporo temu stališču;

119. se ponovno zavezuje prepovedi mučenja povsod po svetu, podpori žrtev in zagotavljanju, da bodo mučitelji za svoja dejanja odgovarjali; pozdravlja posodobitev smernic za politiko EU do tretjih držav glede mučenja in drugih krutih, nečloveških ali ponižujočih kazni ali ravnanja; poziva vse države članice in druge države, ki tega še niso storile, naj ratificirajo Konvencijo OZN proti mučenju in drugim krutim, nečloveškim ali ponižujočim kaznim ali ravnanju ter njen opcijski protokol, katerih 35. obletnico smo obeleževali v letu 2019; se zaveda, da so v boju proti mučenju in drugim oblikam grdega ravnanja zelo pomembni organizacije civilne družbe in zagovorniki človekovih pravic;

Boj proti sodobnemu suženjstvu in trgovini z ljudmi

120. poziva k odločnejšemu mednarodnemu odzivu za odpravo sodobnega suženjstva in trgovine z ljudmi ter njunih mrež, in sicer z uvedbo novih obveznosti glede primerne skrbnosti za podjetja, da opredelijo, ocenijo, končajo, preprečijo in zmanjšajo te primere ter sodelujejo z oblastmi, da se izboljša kazenska politika proti trgovcem z ljudmi in tistim, ki izkoriščajo sodobno suženjstvo ali imajo od njega koristi; opozarja, da takšni nesprejemljivi delovni pogoji kratijo človekovo dostojanstvo in temeljne človekove pravice; poziva države, ki tega še niso storile, naj ratificirajo konvencije Mednarodne organizacije dela, ki so pomembne za boj proti tem pojavom in delu otrok;

Ekonomske, socialne in kulturne pravice

121. poziva EU, naj v okviru svoje zunanje politike in zunanjega delovanja okrepi prizadevanja za uveljavljanje in varstvo ekonomskih, socialnih in kulturnih pravic, zlasti z učinkovito uporabo klavzul o človekovih pravicah iz mednarodnih sporazumov, vključno z določbami o delu, ter z naložbami v kulturo in izobraževanje, ki sta nosilca trajnih sprememb; pozdravlja, da je Mednarodna organizacija dela sprejela konvencijo o nasilju in nadlegovanju, ki vsebuje nove in zavezujoče mednarodne delovne standarde, ki so bistveni za odpravo nasilja in nadlegovanja pri delu in zaščito žrtev; poudarja, da je treba na delu posebej zaščititi matere, med nosečnostjo in po njej, med drugim v zvezi z zdravjem mater, materinskim dopustom in dajatvami za materinstvo, varstvom zaposlitve in nediskriminacijo ter dojenjem;

122. obsoja dejstvo, da se po vsem svetu še vedno kršijo pravice delavcev in sindikatov ter da so v središču teh kršitev svoboda združevanja, pravica do kolektivnih pogajanj, pravica do obveščenosti, posvetovanja, sodelovanja in kolektivnih ukrepov ter pravica do poštenega plačila, dostojnih delovnih pogojev ter zdravja in varnosti na delovnem mestu;

123. poudarja, da je dostop do kulture in izobraževanja temeljna pravica; ugotavlja, da je za spodbujanje vrednot miru in spoštovanja človekovih pravic pomembna kulturna diplomacija; poziva EU, naj v zunanjih odnosih kulturo in izobraževanje ter z njima povezane pravice vključi v politiko na področju človekovih pravic;

Podjetja in človekove pravice

124. pozdravlja poskuse izvajanja politike družbene odgovornosti v številnih evropskih podjetjih, da bi spoštovala človekove pravice ter izvajala različne obstoječe politike in zakonodajo, s katerimi se spodbuja ali zahteva potrebna skrbnost v različnih državah članicah; poziva podjetja s sedežem v EU, naj izpolnijo svojo družbeno odgovornost in preidejo na spoštovanje etičnih pravil in standardov, sprejetih na enotnem trgu EU;

125. poziva, naj se vzpostavi instrument EU za obvezno potrebno skrbnost na področju človekovih pravic in podnebja, s katerim bi od podjetij zahtevali, da dejavno sodelujejo pri ugotavljanju, ocenjevanju, blaženju in preprečevanju vseh škodljivih učinkov svojih podjetij in dobavnih verig na človekove pravice ter obveščanju o njih, ki bi veljal za pravne osebe ter vodje in vodstvene delavce podjetij v primeru kršitve, ter žrtvam zagotovili dostop do pravnega varstva in pravnih mehanizmov; pozdravlja napoved, da bo predlog Komisije vključeval tudi ureditev odgovornosti; poziva Komisijo, naj preuči možnost vključitve dodatnih odgovornosti, vključno s kazensko odgovornostjo, za najhujše kršitve;

126. priporoča, naj se pravna dolžnost skrbnega ravnanja vključi kot poseben element tega instrumenta, saj bi s tem podjetjem preprečili, da bi v svojih čezmorskih dobavnih verigah uporabljala sodobno suženjstvo in delo otrok; priporoča, naj bo zahteva glede preglednosti del instrumenta za potrebno skrbnost, da se žrtvam olajša dostop do pritožbenih mehanizmov in mehanizmov za povrnitev škode; poziva k učinkovitim mehanizmom za zaščito vlagateljev pritožb pred povračilnimi ukrepi, vključno z zakonodajo za odvračanje od strateških tožb za onemogočanje udeležbe javnosti; opozarja na različne kršitve človekovih pravic, do katerih lahko pride pri izkoriščanju naravnih virov;

127. poudarja, kako pomembno je, da vse države v celoti izvajajo vodilna načela OZN o podjetništvu in človekovih pravicah, ter poziva države članice EU, ki še niso sprejele nacionalnih akcijskih načrtov v zvezi s tem, naj to storijo čim prej; spodbuja EU in države članice, naj konstruktivno sodelujejo pri delu medvladne delovne skupine OZN za nadnacionalne družbe in druga podjetja v zvezi s človekovimi pravicami;

128. poudarja, da je treba vzpostaviti mednarodno zavezujoč instrument, ki bo v mednarodnem pravu o človekovih pravicah urejal dejavnosti večnacionalnih in nadnacionalnih družb in drugih podjetij;

Nove tehnologije in človekove pravice

129. je zaskrbljen, ker se v odzivu na pandemijo COVID-19 uporablja vrsta orodij, ki temeljijo na podatkih in novih tehnologijah; opozarja, da ta orodja prinašajo pogosto težko prepoznavna tveganja v zvezi z zagotavljanjem temeljnih svoboščin, zlorabo moči in večjo izpostavljenostjo kibernetskim napadom, če niso vzpostavljeni učinkoviti tehnični in pravni zaščitni ukrepi; izraža zaskrbljenost, ker se tehnologija stalno uporablja za nadziranje in omejevanje svobode izražanja ter kot orodje za nadlegovanje; poziva EU, naj kot vodilna sila pri določanju svetovnih standardov za zasebnost in varstvo podatkov določi nove norme in primere dobre prakse, ki bodo namenjeni uporabi znotraj EU, hkrati pa bodo ponudili rešitve, ki bodo zgled drugim po vsem svetu, da bi preprečili morebitne škodljive učinke novih orodij, ki temeljijo na podatkih;

130. ob sklicevanju na svojo resolucijo z dne 27. februarja 2014 o uporabi oboroženih brezpilotnih letal ([8]) je še vedno zaskrbljen zaradi uporabe oboroženih brezpilotnih letal zunaj mednarodnega pravnega okvira; ponovno poziva EU, naj nujno razvije pravno zavezujoč okvir za uporabo oboroženih brezpilotnih letal, da bi zagotovila, da države članice – v skladu s svojimi pravnimi obveznostmi – ne bodo zagrešile nezakonitih načrtnih ubojev ali olajšale takšnih ubojev s strani tretjih držav; poleg tega poziva Komisijo, naj Parlament ustrezno obvešča o uporabi sredstev EU za vse raziskovalne in razvojne projekte, povezane z izdelavo brezpilotnih letal; poziva, naj se izvedejo ocene učinka na človekove pravice v zvezi z nadaljnjimi projekti razvoja brezpilotnih letal; želi spomniti na svojo resolucijo z dne 12. septembra 2018 o avtonomnih orožnih sistemih ([9]); poziva podpredsednika/visokega predstavnika in države članice, naj prepovejo razvoj, proizvodnjo in uporabo popolnoma avtonomnega orožja brez ustreznega človeškega nadzora nad kritičnimi funkcijami izbire ciljev in napada nanje; vztraja, da je treba začeti mednarodna pogajanja o pravno zavezujočem instrumentu, ki bi prepovedal smrtonosno avtonomno orožje brez ustreznega človeškega nadzora; poziva podpredsednika/visokega predstavnika in države članice, naj v zvezi s tem sprejmejo skupno stališče za mednarodna pogajanja;

([8]) UL C 285, 29.8.2017, str. 110.
([9]) UL C 433, 23.12.2019, str. 86.

Migranti in begunci

131. poziva vlade, naj pri odzivanju na pandemijo izhajajo iz spoštovanja človekovih pravic in dostojanstva ter poiščejo rešitve, pri katerih bodo upoštevale ranljivost migrantov in beguncev ter njihovo potrebo po zaščiti, pri tem pa naj spoštujejo načeli solidarnosti in partnerstva ter zagotovijo jasnost glede ustreznih in dostopnih zakonitih poti za migracije; poziva EU in države članice, naj obravnavajo temeljne vzroke migracij, zaradi katerih posamezniki in družine zapustijo svojo domovino, ker ne morejo živeti v dostojnem in varnem okolju;

132. ponovno poudarja, da se je treba boriti proti kriminalnim organizacijam in posameznikom, vpletenim v trgovino z ljudmi; obžaluje slabe razmere, v katerih so se znašli begunci v begunskih taboriščih, brezperspektivnost, dolgotrajno čakanje na obravnavo prošenj za azil ter na problematiko dostopa do osnovne zdravstvene oskrbe ter onemogočenega šolanja za otroke; poziva, da je treba najti alternative pridržanju migrantov in beguncev brez odvzema prostosti ter v zvezi s tem zavrača vsakršno nečloveško ali ponižujoče ravnanje z migranti; poudarja, kako pomembno je, da se pri izvajanju obveznih presejanj spoštujejo človekove pravice in poudarja, da je treba vsem prosilcem za azil in migrantom zagotoviti dostop do osnovnih storitev, vključno s celovitim zdravstvenim varstvom; poudarja, kako pomembno je, da se po vsem svetu spoštuje pravica do azila;

133. poziva pristojne organe držav članic EU, naj z osebami, ki prosijo za status begunca, ravnajo dobronamerno in skrbno ter v skladu z načeli pravne države, poleg tega pa naj podprejo prošnje za združitev družine, da bi se končal položaj, v katerem so begunci ločeni od svojih bližnjih sorodnikov, zlasti otrok;

Podpora demokraciji

134. poziva EU, naj bolj podpre državljanski aktivizem v podporo demokraciji, ki se od leta 2019 krepi zaradi vzpona populizma, nacionalizma in avtoritarnih režimov; poziva Komisijo in Svet, naj okrepita programe Unije za podporo demokraciji na svetovni ravni s spodbujanjem prodemokratičnih procesov od spodaj navzgor in krepitvijo institucionalne odpornosti; v zvezi s tem opozarja na dejavnosti v podporo demokraciji, ki jih izvaja Parlament, vključno s spremljanjem volitev, mediacijo ter programi usposabljanja in mentorstva, ki jih je treba prilagajati spreminjajočim se razmeram v partnerskih državah, pri tem pa upoštevati kulturne in nacionalne okoliščine v zadevnih tretjih državah, zato da bi okrepili dialog in partnerstvo z njimi; podpira poziv iz sklepov Sveta z dne 14. oktobra 2019 o demokraciji in akcijskega načrta EU za človekove pravice in demokracijo za obdobje 2020–2024 k spodbujanju prožnejšega, inovativnejšega in dolgoročnega pristopa k podpiranju demokracije, ki upošteva naravo konfliktov; pozdravlja ter v zvezi s tem spodbuja in podpira delo neodvisnih organizacij, ki delujejo na podlagi temeljnih vrednot Evropske unije in spodbujajo demokratični prehod v svetu;

135. se zavezuje k spodbujanju večje preglednosti v demokratičnih procesih, predvsem pri financiranju političnih in tematskih kampanj različnih nedržavnih akterjev;

o

o o

136. naroči svojemu predsedniku, naj to resolucijo posreduje Svetu, Komisiji, podpredsedniku Komisije/visokemu predstavniku Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko, posebnemu predstavniku EU za človekove pravice, vladam in parlamentom držav članic, Varnostnemu svetu OZN, generalnemu sekretarju OZN, predsedniku 74. zasedanja Generalne skupščine OZN, predsedniku Sveta OZN za človekove pravice, visokemu komisarju OZN za človekove pravice in vodjem delegacij EU.